

Univerzita Hradec Králové

Fakulta informatiky a managementu

Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu vybrané turistické destinace (Medard, Sokolovsko)

Autor:

Ondřej Tomašák

Studijní obor:

Management cestovního ruchu – anglický

Vedoucí práce:

doc. PaedDr. Jiří Štýrský, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 3. 11. 2015

Ondřej Tomašák

Poděkování:

Autor by rád touto cestou vyjádřil poděkování vedoucímu práce doc. PaedDr. Jiřímu Štýrskému, CSc. za cenné rady a informace poskytnuté během konzultací při jejím zpracování a RNDr. Petru Rojíkovi, Ph.D., jehož výklad a poskytnutí literatury věnované dané problematice notně přispělo ke zdárnému dokončení práce.

Anotace práce:

Tato bakalářská práce se zabývá hodnocením potenciálu cestovního ruchu lokality nově vznikajícího jezera Medard na Sokolovsku. V metodologické části práce jsou vysvětleny pojmy spjaté s tématem práce a zvolené metody hodnocení. Teoretická část seznamuje čtenáře s charakteristikou Sokolovska a jezera Medard z hlediska jeho předpokladů pro cestovní ruch. V praktické části jsou poté zvolené metody aplikovány s cílem provedení analýzy předpokladů cestovního ruchu. Výsledkem práce je ucelený posudek, na jehož základě je možné určit, zda je vhodné lokalitu orientovat na aktivity spojené s cestovním ruchem.

Klíčová slova: cestovní ruch, potenciál cestovního ruchu, rekultivace, jezero Medard, Sokolovsko

Annotation:

This bachelor thesis evaluates the tourism potential in the area of the forming Medard Lake placed in the Sokolov region. The methodology part of thesis explains technical terms associated with the topic and the chosen techniques of tourism potential evaluation. The theoretical part describes the Sokolov region and the Medard Lake based on their presumptions for tourism development. In the practical part of thesis are then these chosen techniques applied with the goal of creating an analysis of tourism development presumptions. The outcome is a review based on which is possible to determine whether tourism is a suitable choice.

Key words: tourism, tourism potential, land rehabilitation, Medard Lake, Sokolov region

Obsah

1	ÚVOD.....	7
1.1	Důvod výběru tématu práce.....	7
1.2	Cíl práce	8
1.3	Výzkumné otázky.....	8
1.4	Hypotézy.....	8
1.5	Ověřování hypotéz.....	8
2	LITERÁRNÍ REŠERŠE	9
3	METODOLOGIE A CHARAKTERISTIKA KLÍČOVÝCH POJMŮ	10
3.1	Charakteristika klíčových pojmů.....	10
3.1.1	Geografie cestovního ruchu	10
3.1.2	Destinace	11
3.1.3	Udržitelný cestovní ruch.....	12
3.1.4	Potenciál a předpoklady cestovního ruchu.....	14
3.1.5	Devastace krajiny	16
3.1.6	Rekultivace	17
3.1.7	Revitalizace.....	17
3.1.8	Metody zkoumání potenciálu cestovního ruchu	18
4	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	22
4.1	Sokolovsko a jeho okolí	22
4.1.1	Lokalizační předpoklady	23
4.1.2	Realizační předpoklady.....	32
4.1.3	Selektivní předpoklady	34
4.2	Medard-Libík.....	36
4.2.1	Jezero Medard.....	37
4.2.2	Montanistika	41
5	PRAKTICKÁ ČÁST.....	43
5.1	Zvolené metody	43
5.1.1	Hodnocení potenciálu destinace podle J. Bíny	43

5.1.2	SWOT analýza	50
6	DOPORUČENÍ A ZÁVĚRY	52
6.1	Ověření správnosti hypotéz	52
6.2	Závěr	52
7	SEZNAM LITERATURY	54
7.1	Tištěné zdroje	54
7.2	Internetové zdroje	55
7.3	Ostatní zdroje	60
7.4	Seznam obrázků	60
7.5	Seznam tabulek	60
7.6	Seznam zkratk	61

1 ÚVOD

Cestovní ruch je odvětví ekonomiky, které znamená pro okolí, do kterého daná destinace spadá, mnoho pozitivních i negativních dopadů. Jeho ekonomický vliv může být velice kladný, ale zároveň svou sezonností a náchylností na vnější vlivy hrozí ekonomice, jehož je součástí, různými druhy ekonomických výkyvů a tím představuje nestálé odvětví. Celkové působení je tak v závislosti na mnoha faktorech a okolnostech.

Z těchto důvodů je nutné, aby byla před jakýmkoliv investicemi a jinými aktivitami orientovanými na vznik aktivit v cestovním ruchu, vytvořena kvalitní studie či průzkum, zabývající se hodnocením potenciálu cestovního ruchu v destinaci, která zohlední její silné i slabé stránky. Aktivity cestovního ruchu představují velice atraktivní způsob, jakým lze vytvořit nové pracovní pozice, ustálit ekonomickou situaci jejich okolí a tím mít kladný dopad i na sociálně patologické jevy, což pro region, jemuž se tato práce věnuje, představuje velkou motivaci soustředit se na podporu, či přímo budování, cestovního ruchu.

Tato práce se zaměří na lokalitu v západní části České republiky, v Karlovarském kraji. Je jí jezero Medard, které leží západně od Sokolova. Již několik let vzniká jako reakce na značný zásah do krajiny vlivem důlních aktivit s cílem povrchové těžby hnědého uhlí a zdecimovanou krajinu zapojit zpět do ekosystému jejího okolí. Rekultivace těchto míst postižených těžbou je autorem považováno za nezbytné a do určité míry za společenskou povinnost firem, které těžbu v lokalitách provádějí.

Téma této práce proto představuje velký význam nejen pro tento konkrétní rekultivační projekt, ale také pro všechny ostatní, jemu podobné, které vznikají i v dalších lokalitách, jak tuzemských, tak zahraničních, kde byla po rozsáhlé důlní aktivitě těžba ukončena.

1.1 Důvod výběru tématu práce

Důvodem pro zvolení tématu práce bylo zejména osobní zainteresování autora týkající se nejen lokality, která je autorovým rodným místem, ale také jejího budoucího vývoje z hlediska ekonomického, ekologického, či geografického. Dále byl jedním z důvodů dlouhodobý zájem o historii důlní těžby v rámci Karlovarského kraje a České republiky obecně. Analýza jejích vlivů představuje zkoumání velice zajímavé problematiky, která se proplétá napříč odvětvími různých vědních disciplín, jelikož vliv dlouhodobé důlní těžby se v rámci Karlovarského kraje, a tím i autorova domovského Sokolovska, projevil v mnoha různých ukazatelích, často až nečekaných. Orientace lokality na cestovní ruch může přispět k jejímu značnému rozkvětu a zlepšení situace z mnoha hledisek. Autor se proto rozhodl věnovat svou práci tomuto tématu.

1.2 Cíl práce

Cílem této práce je provést analýzu potenciálu cestovního ruchu lokality jezera Medard a jeho nejbližšího okolí. Výsledkem této analýzy je ucelené hodnocení, na jehož základě je možné určit, zda je pro jezero Medard plánovaný projekt rekreačního střediska výhodnou orientací budoucích investic.

1.3 Výzkumné otázky

Otázka č. 1: Jak vysoký je potenciál pro cestovní ruch jezera Medard?

Otázka č. 2: Který typ potenciálu podle J. Bíny převažuje v lokalitě jezera Medard?

1.4 Hypotézy

Hypotéza č. 1: Nově vzniklé jezero Medard představuje velmi vysoký potenciál pro cestovní ruch.

Hypotéza č. 2: Typ potenciálu cestovního ruchu jezera Medard je smíšený.

1.5 Ověřování hypotéz

Ověřování hypotéz v této práci proběhne na základě důkladného zkoumání lokality po její stránce geografické, geologické i historické, analýzou externích jevů a na základě touto cestou získaných znalostí proběhne jejich shrnutí, které bude aplikováno do metodických postupů pro zhodnocení potenciálu cestovního ruchu.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

Autor této práce vycházel při její tvorbě ze značného množství zdrojů. Hlavní přínos v metodické části měla odborná literatura věnující se zkoumané lokalitě a problematice hodnocení potenciálu cestovního ruchu.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Výkladový slovník cestovního ruchu byl při tvorbě práce užíván pro lepší orientaci v problematice a pro vymezení odborných pojmů spojených s tématem práce.

BÍNA, J: *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích české republiky*. Urbanismus a územní rozvoj, 2002, ročník 5, č. 1, s. 2-11

Bínova publikace věnovaná metodice hodnocení potenciálu cestovního ruchu byla stěžejním zdrojem informací pro její aplikaci v praktické části práce.

PETER MARIOT. *Geografia cestovného ruchu: pre 3. ročník hotelových akadémií*. 1. vyd. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2000, 412 s. ISBN 80-715-8169-0.

Mariotova Geografia cestovného ruchu ve slovenštině značně napomohla k vymezení pojmů týkajících se cestovního ruchu a problematiky segmentace jeho předpokladů.

ZELENKA, Josef a Jiří ŠTEJFA. *Environmentální a ekologický slovník vybraných pojmů*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2000, 183 s. ISBN 80-704-1627-0.

Environmentální a ekologický slovník vybraných pojmů byl využit zejména při orientaci v odborných textech týkajících se těžebních postupů a metod.

V teoretické části zabývající se Sokolovskem a jezerem Medard byly hlavním zdrojem publikace v elektronické podobě poskytnuté RNDr. Petrem Rojíkem, Ph.D.

3 METODOLOGIE A CHARAKTERISTIKA KLÍČOVÝCH POJMŮ

3.1 Charakteristika klíčových pojmů

Nutností k orientaci v textu práce a tématu samotném, je znalost významu a výkladu základních pojmů, k jejichž definování bylo užito literatury - konkrétně několika různých odborných slovníků se zaměřením na cestovní ruch a doprovodné literatury (slovníky cizích slov, učebnice, skripta s tematikou CR aj.).

3.1.1 Geografie cestovního ruchu

Zelenka a kolektiv (1995:92) definují pojem geografie cestovního ruchu jako obor zabývající se studiem zákonitostí a faktickým rozmístěním cestovního ruchu v oblastech různé hierarchie, který studuje činitele rozvoje cestovního ruchu (životní úroveň, urbanizace, životní prostředí apod.). Dále provádí analýzu vlivu cestovního ruchu na změny ve struktuře a rozmístění hospodářství v oblasti jeho realizace, vyhodnocuje oblasti z hlediska možných a vhodných forem cestovního ruchu s ohledem na přírodní, kulturní, společenské podmínky, ochranu životního prostředí, či hospodářský rozvoj.

Výkladový slovník pro cestovní ruch (Zelenka a Pásková, 2012:178) dále podle Mariota (1983) ke geografii cestovního ruchu uvádí, že se také zabývá studiem zákonitostí prostorových aspektů interakce mezi cestovním ruchem a rekreací na straně jedné a krajinou na straně druhé. Podle autorů také představuje klasický příklad disciplíny aplikované geografie. Využívá rovněž poznatky z dalších vědních disciplín – ekologie, demografie, balneologie, územního plánování, urbanismu, sociologie, ekonomiky CR, statistiky CR aj.

Hrala (2002:10-11, převzato) definuje termín obdobným způsobem jako předešlé výklady:

Geografie cestovního ruchu se zabývá studiem zákonitostí a činitelů a faktickým rozmístěním cestovního ruchu v oblastech rozličné velikosti a ekonomické váhy. V tomto rámci se orientuje na:

- vyhodnocování činitelů (faktorů a podmínek) jejich rozmístění a lokalizační váhy obecně i v konkrétních oblastech,
- analýzu cestovního ruchu jako specifické formy migrace populace mezi oblastmi jejího vzniku a oblastmi jejího uspokojování ve vnitrostátním či mezinárodním měřítku,
- hodnocení vlivu cestovního ruchu na změny ve struktuře a rozmístění hospodářství v oblasti (pozn. autora – shodné se Zelenkovým (1995:92) vymezením),
- vyhodnocování oblastí pro různé formy cestovního ruchu na základě přírodních a společenských předpokladů,
- vymezení oblastí cestovního ruchu pro praktické hospodářské účely a použití.

Předposlední bod tak jinými slovy udává, že částečně se geografie cestovního ruchu zabývá také hodnocením potenciálu cestovního ruchu, což napomáhá k dalšímu přiblížení tématu práce, která se touto problematikou zabývá – jelikož hodnocení oblasti pro možný vznik cestovního ruchu v jejím rámci zahrnuje kromě jiného analýzu přírodních a společenských předpokladů.

3.1.2 Destinace

Podle M. Palatkové (Prolínání destinací a destinační partnerství, 2006, převzato) je destinace definována takto:

„Destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivitu) místa nebo oblasti. Atraktivita destinace tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace. Určení velikosti a charakteru destinace závisí v první řadě na základní (atraktivitě) a odvozené nabídce destinace (služby) jako dvou faktorech strany nabídky. Významnou roli při vymezení destinace sehrává však i strana poptávky, zejména pak motivace k cestě do destinace a vzdálenost mezi výchozím místem a destinací.“

Destinace proto není, jak by mohlo být zdánlivě chápáno, pouze geograficky vymežitelná lokalita, ale tato lokalita ve spojení se službami a atraktivitami cestovního ruchu, které v jejím rámci vznikly na základě potenciálu, který pro cestovní ruch a jeho aktivity nabízí.

Bieger (1998:2) sice chápe destinaci jako „geografický prostor“, který si segment vybírá jako cíl své cesty, dodává však, že podmínkou pro označení lokality jako destinace, je nabídka služeb jako jsou ubytování, stravování, sportovní aktivity a zábava, což definici Palatkové dává za pravdu.

Tuto skutečnost rovněž potvrzují Zelenka a Pásková (2012:105), kteří uvádí, že destinace cestovního ruchu je cílová oblast se specifickou nabídkou atraktivit CR a jeho infrastruktury, či službami. Také zmiňují skutečnost, že v některých zemích může být území rozděleno do turisticky, historicky nebo administrativně kompaktních destinací (turistických regionů, turistických marketingových regionů) s tvorbou a propagací společného turistického produktu regionu.

Dále je třeba zvážit existenci více destinací a jejich vliv jedné na druhou. Tím se zabývají Bartl a Schmidt (1998:2), kteří mimo jiné uvádí, že destinace je konkurenceschopná jednotka, která se snaží o perfektní a kvalitní organizaci celého řetězce služeb. Destinace jsou tak navzájem si konkurující jednotky, které mají za společný cíl prodej služeb v destinaci, které plní řadu funkcí:

1. funkci marketingovou (marketing destinace),
2. funkci nabídkovou,
3. funkci zastoupení různých zájmových skupin,
4. funkci plánovací (Bartl a Schmidt, 1998:3).

Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011:42-43) však upozorňují na fakt, že pro geografické vymezení destinace neexistují kritéria v rámci oficiálních, či administrativních hranic. Toto tvrzení dokazují na příkladu Českého ráje, který je podle nich nepochybně jednotným turistickým cílem tvořeným významným přírodním fenoménem, ačkoliv z hlediska administrativního členění spadá jeho území pod tři kraje. Destinace dále může být vymezena také tzv. společnými mentálními znaky, pro které by typickým příkladem bylo „Valašské království“, které je vytvořeno zejména na základě vlastní identity Valašska, kterou definuje společná kultura, dialekt, kuchyně, architektura apod. Destinace je tedy podle Ryglové, Buriana a Vajčnerové (2011:42-43) určitý geografický prostor, který je tvořen nabídkou turistických atraktivit a všemi nezbytnými zařízeními pro realizaci služeb cestovního ruchu (ubytování, stravování, doprava, zábava atd.).

Na základě výše zmíněných definic a vysvětlení, která se na většině aspektů pojmu shodují a v dalších navzájem doplňují, chápe autor práce pojem destinace jako:

geografický prostor, který není vázán již zavedenými postupy územního členění, kde jsou na základě jistého potenciálu pro vznik cestovního ruchu nabízeny služby s ním spojené a díky těmto skutečnostem jsou destinace chápány jako cíl cesty účastníků CR.

3.1.3 Udržitelný cestovní ruch

Udržitelný cestovní ruch je pojem, který je velice často skloňován ve spojení s dnešní globální situací a vlivem, který na ni cestovní ruch má. Jelikož existuje mnoho případů, kdy nesprávně směřovaný management destinace cestovního ruchu vedl k vyčerpání zdrojů pro CR, či dokonce nenávratnému poškození destinace způsobenému nesprávnými aktivitami CR, bylo nutností se začít soustředit na rozvoj CR za takových postupů, které zajistí, že destinace nepřijde ani při jejím dlouhodobém užívání subjekty CR k existenční újmě.

Zelenka (2013:17, převzato) definuje udržitelný cestovní ruch takto:

Výrazněji nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí i v dlouhodobé perspektivě jeho realizace. Je založen na koncepci plánování a realizace CR, jejichž cílem je ochrana a zachování biodiverzity a péče o životní prostředí ve všech jeho aspektech a respektování životního stylu místních obyvatel. Kontinuálně nalézá konsenzus (=vzájemný souhlas (Kraus, 2005:269) mezi různými zájmy využití destinace CR a optimalizuje dopady cestovního ruchu, přičemž prioritou je ochrana, zachování a rozvoj přírodních a s nimi spojených kulturních hodnot území. Udržitelnost CR je založena na kontinuálním zapojení mnoha aktérů CR (tedy nejen orgánů státní a místní správy a místních obyvatel) do ochrany přírodních a kulturních hodnot území a plánovitosti rozvoje CR.

Z této definice vyplývá, že udržitelný cestovní ruch představuje jakýsi kompromis mezi subjekty cestovního ruchu a domorodými obyvateli lokality, kde se destinace CR nachází. Zdůrazňuje, že pro dlouhodobé udržení funkčnosti destinace, což by mělo být cílem obou zúčastněných skupin (subjekty CR a původní obyvatelé destinace) je nutná jejich spolupráce

v podobě dodržování předem nastavených postupů, které docílí minimálního zatížení destinace a tím zajistí její dlouhodobou prosperitu a funkčnost. Pro subjekty CR je motivací držení těchto postupů, zajištění kontinuálního fungování destinace a tím dále přicházejících zisků – finančních pro poskytovatele služeb CR a pro účastníky CR zisků v podobě zkušeností a zážitků, které působí jako motivace destinaci navštívit. Pro obyvatele destinace poté udržitelný cestovní ruch představuje možnost zachování její bezproblémové obyvatelnosti.

Zelenka (2012:591) také uvádí pohled na udržitelný cestovní ruch z hlediska ekonomického, kdy udržitelný CR umožňuje také schopnost destinace držet si svůj potenciál pro CR, který zajistí, že bude stále schopna konkurovat nově vznikajícím destinacím, čehož dosáhne schopností přitáhnout první i opakované návštěvy, rovnováhy s životním prostředím, či kulturní jedinečnosti. Dále popisuje okolnosti dosažení udržitelnosti jako nutnost rovnováhy mezi ekologickými, ekonomickými, sociálně kulturními a regionálními aspekty rozvoje, které je nutno rozpracovat do konkrétních aktivit a cílů na různých geografických úrovních.

K určení úrovně udržitelnosti CR slouží tzv. „indikátory udržitelnosti CR“ (Zelenka, 2012:229). Tyto indikátory znázorňují způsob, kterým je možné monitorovat stav a vývoj udržitelnosti a případně na základě jejich výsledků zaujmout nutné postupy pro její zachování. V praxi nejčastěji užívané indikátory představila UNTWO, které mají dvě formy:

1. Univerzálně využitelné indikátory ve všech typech destinací CR:

- ochrana území,
- intenzita užívání,
- sociální dopady,
- kontrola rozvoje,
- odpadové hospodářství,
- proces plánování,
- ekologicky únosná kapacita,
- spokojenost návštěvníků,
- spokojenost místních obyvatel,
- příspěvek CR místní ekonomice,
- tlak na místo,
- atraktivnost.

2. Specifické indikátory pro vybrané typy destinací CR:

a) malé ostrovy:

- zjišťování kapitálových toků,
- míra zahraničního vlastnictví,
- pracovní místa tvořená CR,
- dostupnost čisté vody,
- dostupnost elektřiny;

b) chráněná území:

- reprodukce klíčových druhů,
- změna složení druhů,
- lidská populace v území,
- míra a závažnost pytláčení,
- nebezpečí interakce se zvěří;

c) horské oblasti:

- reprodukce vybraných druhů,
- pokračující přítomnost volně žijící zvěře,
- rozsah eroze způsobené návštěvníky,
- dopravní dostupnost,
- podíl ekologické formy dopravy,
- spokojenost návštěvníků,
- snížení či ztráta estetické kvality;

d) místa s kulturními atraktivitami CR:

- cena za restaurátorské práce,
- úroveň znečištění vzduchu,
- další negativní vlivy,
- intenzita využití,
- frekvence a typ kriminality,
- jazyky místních obyvatel,
- sociální dopady,
- spokojenost místních obyvatel;

e) pobřežní oblasti, osídlená místa a destinace pro ekoturismus (Zelenka, 2012:229).

Autor zvolil pro jeho rozsáhlost pouze část výčtu indikátorů udržitelnosti CR, která je potřebná pro obsažení podstaty tématu a vyzdvižení jejich podrobnosti.

3.1.4 Potenciál a předpoklady cestovního ruchu

Často zaměňované, či jinak nesprávně užívané pojmy, se v následujících dvou kapitolách, které se této problematice věnují, pokusí autor determinovat jejich rozdíly a definice a tím je touto cestou přiblížit nejen pro užití v této práci.

3.1.4.1 Potenciál cestovního ruchu

Slovo potenciál definuje Linhart (2003:300) jako souhrn schopností či celkovou možnost něco udělat, které pochází z latinského slova *potentia* (Rejzek, 2001:492). Potenciálem v odvětví cestovního ruchu a to konkrétně potenciálu vzniku aktivit v rámci cestovního ruchu v dané lokalitě, se věnovalo v minulosti mnoho odborníků na toto téma. Jejich definice se většinou shodují, pro účel definice tohoto pojmu bylo využito publikací Mariota (1983), Bíny (2002) a Zelenky a Páskové (2012). Nejbližší autorovi byla definice z poslední zmiňované publikace.

Zelenka a Pásková (2012:433) definují potenciál cestovního ruchu jako souhrnnou hodnotu všech předpokladů CR (viz kapitola 3.1.4.2 – Předpoklady cestovního ruchu), při jeho kvantitativním hodnocení za pomoci bodové škály zaměřené na hodnocení potenciálu CR ve vybrané destinaci, snížená o zápornou hodnotu faktorů rozvoje cestovního ruchu, zejména o špatný stav složek životního prostředí (kyselá deště, nízká kvalita vzduchu, znečištění moře, pláží, nedostatečná kvalita i množství vody, hlukové znečištění aj.), konfliktní využití půdy daného území, časté živelné události a katastrofy (zemětřesení, sesuvy půdy, laviny, záplavy atd.), vysoká kriminalita, nestabilní politická situace, epidemie a výskyt nakažlivých chorob (např. AIDS, ptačí chřipka, SARS, malárie). Zelenka a Pásková uvádějí metodu J. Bíny z roku 2002 (viz kapitola 3.1.8 – Metody zkoumání potenciálu cestovního ruchu). Potenciál CR je

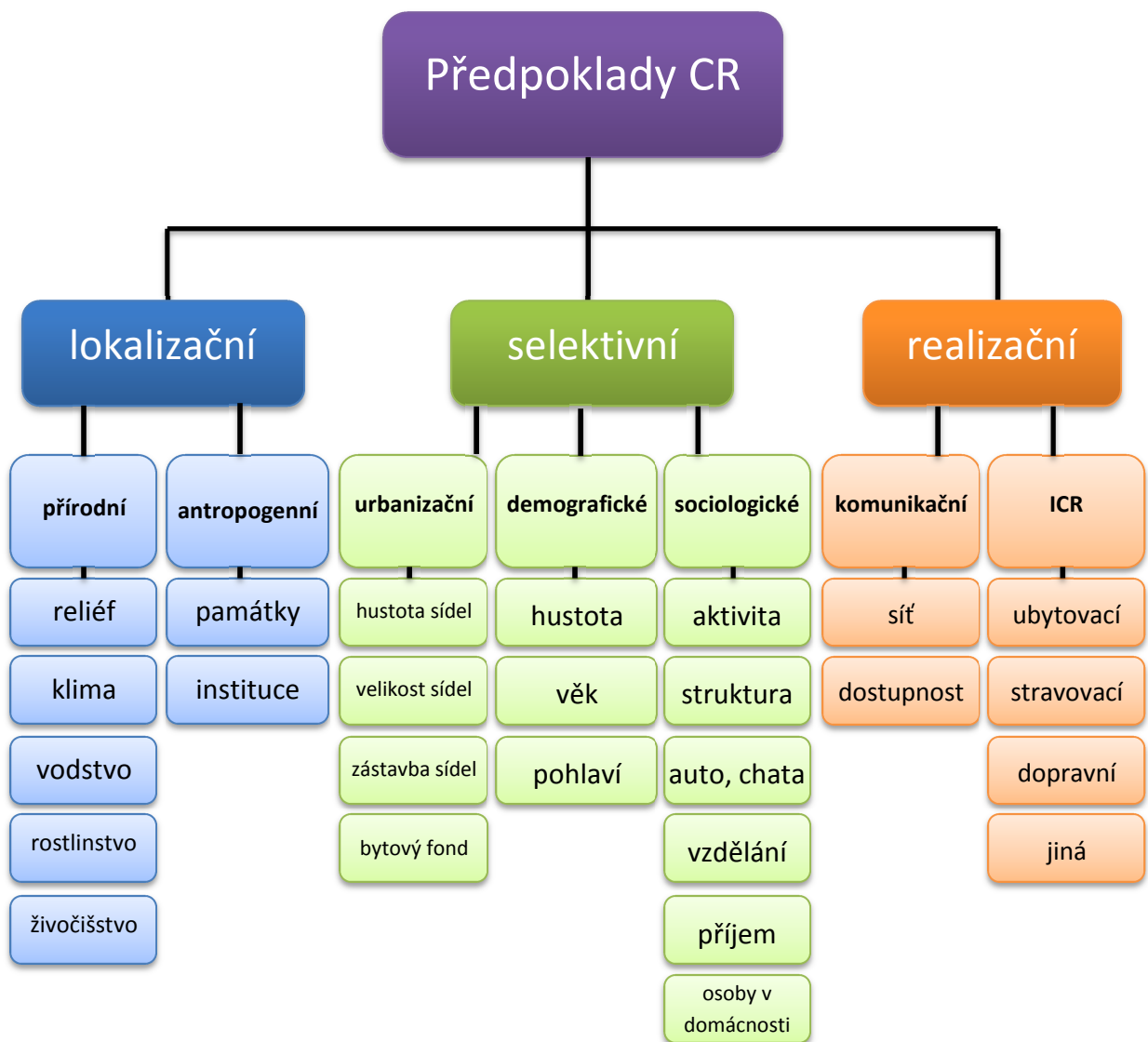
podle Zelenky a Páskové (2012:433) také časově závislý zejména pro přírodně determinované druhy a formy CR, neboť jej ovlivňují sezonní a klimatické jevy.

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle vhodné metodiky je využíváno pro určování konkurenceschopnosti destinace a pro práce destinačního managementu, což je zejména užito při určování, či úpravě zaměření destinace CR a při tvorbě nových produktů CR, což odpovídá potřebám této práce. Dále Zelenka s Páskovou (2012:433) upozorňují, že potenciál dané destinace by měl být rozvíjen jen tak, aby nepřekročil její míru únosné kapacity pro rozvoj CR, neboť tak dochází ke snižování tohoto potenciálu.

3.1.4.2 Předpoklady cestovního ruchu

Cestovní ruch logicky vzniká v místech, která představují ideální podmínky pro jeho rozvoj. Tyto podmínky jsou v rámci cestovního ruchu nazývány předpoklady. Mohou reprezentovat široké spektrum pro jejich možné zařazení. Předpoklady jsou geografické atraktivity, umístění lokality (např. lepší předpoklady pro pobytový CR mají lokality s přístupem k mořím, či oceánům, jelikož cestovní agentury a kanceláře směřují pobytové zájezdy často do těchto míst), politický systém státního celku, jehož je součástí (mnoho politických režimů je pro vznik cestovního ruchu hrozbou a tudíž znemožňují lokalitě stát se atraktivní destinací – např. některé diktátorské režimy, či aktivní válečný stav) a spoustu dalších. Dělením předpokladů cestovního ruchu se zabývá mnoho odborníků, pro účely definice pojmu v rámci této práce však autor přistoupil k užití výkladů Mariota (2000) a Zelenky a Páskové (2012).

Zelenka a Pásková (2012:455) definují předpoklady cestovního ruchu jako souhrn přírodních a antropogenních aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb, které vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu. Dále je rozdělil již zmiňovaný Peter Mariot (1983), na kterého odkazují i Zelenka s Páskovou (2012:455). Mariot předpoklady CR člení do tří skupin – lokalizační předpoklady CR, selektivní předpoklady CR a realizační předpoklady CR – viz schéma (Mariot, 2000) na obr. 1.

Obrázek 1 – Schéma předpokladů CR, zdroj: Mariot 2000:9, vlastní zpracování; pozn. autora – původní označení podle Mariota MTZ (=materiálně technická základna), dnes již zastaralé, bylo nahrazeno aktuálnějším pojmem ICR (= infrastruktura CR)

3.1.5 Devastace krajiny

Devastace krajiny představuje její vážné narušení způsobené člověkem a to přímo, například povrchovou těžbou, nebo nepřímo, například erozí vyvolanou předchozím odlesněním nebo pastvou (Příroda.cz, 2015). Definice ze serveru Příroda.cz byla autorem zvolena jako nejlépe odpovídající probíranému problému v této práci. Vhodně ilustruje situaci v lokalitě bývalého dolu Medard-Libík, kde vážné narušení krajiny, jak je uvedeno v definici, představují následky povrchové těžby, která se zde odrazila různými způsoby na jejím ekosystému. Za krajinu devastující se dá považovat téměř celý výčet těchto následků – přetvoření krajiny rypadly, narušení ekosystému v rámci fauny i flory, zasažení do geologického systému lokality apod.

3.1.6 Rekultivace

Zelenka a Štejfa (2000:118) rekultivaci popisují jako řízené obnovení alespoň části původních funkcí člověkem znehodnocené krajiny, zejména produkční schopnosti půd (např. po povrchové těžbě) – přesuny hlušiny (materiál, který vzniká jako vedlejší produkt při těžbě, ve kterém se nenachází požadovaná těžená komodita a nemá zpravidla dalšího komerčního užití (Oxford Dictionaries, 2015)) a zarovnání nepřírozeného reliéfu měsíční krajiny, vytvoření půdního a rostlinného krytu, založení vodních nádrží apod.

Výkladový slovník pro cestovní ruch (Zelenka a Pásková, 2012:418) pak přidává k postupům, kterými se navrácí postižená krajina zpět do ekosystému svého okolí vyčištění půdy, či zakrytí skládek. Otázka zakrývání a odstraňování vzniklých skládek je v případě jezera Medard nutná a aktuální, jelikož v roce 2015 bylo jeho okolí zasaženo množícími se černými skládkami (Česká televize, 2015). Dále uvádí, že trendem je ponechání určité části území obnově přirozenou sukcesí (postupný a řádný proces změny v ekosystému, který přináší nahrazení jedné komunity jinou, dokud není dosaženo přeměny (TheFreeDictionary.com, 2015); změny v rámci ekologické sukcese jsou velice dobře předvídatelné (Study.com, 2015)), což představuje určitou atraktivitu cestovního ruchu, jelikož umožňuje sledování pozvolného samovolného procesu začleňování zdecimované krajiny zpět do svého okolí v rámci fauny i flory. Je během ní možné pozorovat kompetici rostlin o zdroje – prostor, živiny, světlo, či vodu a odkrytý geologický profil je její zajímavou součástí. Také může podle Zelenky a Páskové být krajina po rekultivaci využita pro cestovní ruch, což opodstatňuje autorův výběr lokality pro zhodnocení potenciálu cestovního ruchu.

3.1.7 Revitalizace

Environmentální a ekologický slovník vybraných pojmů (Zelenka a Štejfa, 2000) popisuje termín revitalizace krajiny obecně jako postupy v krajině, které obnovují komplexní funkčnost přírodních složek. Dále zmiňuje, že revitalizace může navazovat na rekultivaci.

Definici však dále rozvádí Zelenka a Pásková (2012:492), kteří uvádí, že pojem lze použít v třech různých kontextech. V obecném významu představuje obnovu či oživení nefunkční, poškozené entity a snahu o zpětné uvedení do stavu blízkého jejímu původnímu významu, funkci a vazbám na okolí.

V rámci kulturní krajiny je definována jako soubor postupů v krajině, které mají za cíl obnovit komplexní funkčnost a návaznost všech přírodních složek, nejlépe s postupnou obnovou místně původních ekosystémů. Uvádí, že může navazovat na rekultivaci, což je v kontextu tématu této práce hlavní částí definice, a cílem revitalizace je obnova ekologických funkcí krajiny – obnova lesní a mimolesní zeleně, úprava vodních toků – vyčištění koryta, obnovení říčních meandrů (a tím i přirozeného rozlivu) a zajištění maximálního průtoku, založení břehového porostu a jiné formy obnovy. Úspěšná revitalizace může navrátit krajinu průmyslově využívanou, resp. zatíženou těžbou (či jinak člověkem negativně ovlivněnou), pro

využití v cestovním ruchu. Revitalizace představují cíl pro účastníky dobrovolnického CR, kteří se na jejím průběhu často podílejí.

Posledním užitím termínu je v souvislosti s brownfields, kdy se jedná o oživení již nevyužívaných ploch a jejich navrácení původnímu využívání, oživení nevyužívaných budov a navrácení původnímu účelu, nebo úprava pro novou funkci, zejména na obnovu s rozvojem imateriálního odkazu.

Autor považuje pojmy rekultivace a revitalizace za stěžejní pro tuto práci a jejich význam společně bezchybně interpretuje aktivity probíhající v lokalitě bývalého dolu Medard-Libík.

3.1.8 Metody zkoumání potenciálu cestovního ruchu

Jelikož potenciál cestovního ruchu může být vyložen a chápán různě, jak již naznačily lišící se terminologické definice, je zřejmé, že tato možnost rozličné interpretace problematiky se promítne také na způsobech/metodách zkoumání. V následujících bodech kapitoly se autor zaměří na přiblížení těchto metod, které budou později aplikovány v praktické části.

3.1.8.1 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle J. Bíny

Bínův postup pro hodnocení potenciálu cestovního ruchu byl vytvořen v roce 2002 jako navazující na úkol, který Odbor realizace a rozvoje cestovního ruchu MMR zadal pro Ústav územního rozvoje v roce 2001. Bína (2002) tuto problematiku dále rozvádí vysvětlením, že území, které se má stát cílem cestovního ruchu, musí vykazovat určité podmínky (předpoklady, faktory). Relevantních podmínek však může být široká škála a je tak pro možnost práce s nimi nutná určitá segmentace. Bína tak rozeznává dvě základní skupiny – lokalizační a realizační podmínky, které dále definuje podrobněji (obdobně jako Mariot (2000), který však rozeznává také selektivní předpoklady). Celá metodika vychází z předpokladu, že při determinaci potenciálu cestovního ruchu jsou primární lokalizační předpoklady.

Lokalizační podmínky tvoří prostředí, do kterého má být cestovní ruch implementován. Umožňují jeho umístění a rozvíjení na základě charakteristiky tohoto území. Bína (2002) dále uvádí, že jsou vyjádřeny buď atraktivitou místní přírody a krajiny, nebo místními kulturními hodnotami a pozoruhodnostmi. Klade důraz na fakt, že ideální kombinace pro území je kombinace těchto dvou sektorů. Lokalizační předpoklady Bína (2002:2) rozděluje do těchto hlavních forem:

- vhodnost krajiny pro určitou aktivitu cestovního ruchu,
- určitá relativně fixní danost, která v obci existuje a je atraktivní pro návštěvníky,
- kulturní, sportovní a jiné akce, které jsou v obcích pořádány a navštěvují je účastníci (diváci) odjinud.

Realizační podmínky pak podle Bíny (2002:2) determinují uskutečnitelnost nároků účastníků cestovního ruchu – určité předpoklady, které umožní realizovat aktivity CR. Dělí je dále na

předpoklady dopravní (závislost na vzdálenosti, časové dostupnosti, dosažitelnosti apod.) a materiálně technické, které vyjadřují vybavenost území ubytovacími, stravovacími a jinými zařízeními. Bína (2002:2) dále tvrdí, že kapacita těchto zařízení tak do jisté míry určuje množství návštěvníků, které mohou daná území využít, a mají podle něj nižší primární výpovědní hodnotu, než lokalizační podmínky, jelikož vesměs druhotně reflektují diferenciaci podle vhodnosti jednotlivých území pro cestovní ruch – což znamená podle lokalizačních podmínek.

Podle Bíny (2002:2) je potenciál cestovního ruchu chápán jako formalizovaný výsledek zhodnocení komplexního okruhu lokalizačních podmínek a předpokladů pro další rozvoj CR. Jelikož lokalizační podmínky reprezentují složitý multidisciplinární systém, Bína (2002:2) klade důraz na fakt, že pro jeho zkoumání je nutné jej zjednodušit určitou segmentací a rozčleněním na menší, relativně přirozené části aktivit cestovního ruchu. Bína (2002) tak prakticky skládá celý potenciál území z dílčích, odvětvových potenciálů, které určují možnosti pro aktivity cestovního ruchu, které v území existují. Tato segmentace je ilustrována v tabulce č. 1.

Složka potenciálu cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Přírodní pozoruhodnosti	10	20	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	5	10	15
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	10	15	20
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	7	15	30
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	10	20	40
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	7	13	20
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3	7	15
Vhodnost krajiny pro horolezectví			2
Vhodnost krajiny pro závěsné létání			2
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost			2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov			2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků			1
Kulturně historické památky a soubory	10	25	50
Skanzeny a muzea	5	15	35
Lázeňská funkce	5	15	35
Kongresy a konference	2	10	20
Kulturní akce	10	20	40
Sportovní akce	2	7	20
Církevní akce	2	4	10
Veletřhy a tematické trhy	5	20	40
Místní produkty	5	10	25
Příhraniční specifika	2	5	10

Tabulka 1 - Složky potenciálu cestovního ruchu, zdroj: Bína, 2002:3

Rozdělení tabulky je určené podle již výše zmíněných okruhů – přírodní a kulturní pozoruhodnosti. Speciální pozornost Bína (2002:3) věnuje lázeňství a lázeňskému CR, jelikož podle něj stojí na hranici přírodního a kulturního subsystému. Podle Bíny (2002:3) však v tomto případě převažuje lidská kultivační nadstavba nad přírodním základem, kterým jsou vývěry léčivých minerálních vod. Proto řadí složku CR spojenou s lázeňstvím do kulturního subsystému CR. Bližší charakteristiku těchto složek Bína (2002) uvádí ve své publikaci, která bude autorem využita v praktické části práce.

Tyto jednotlivé složky jsou, jak je zřejmé z tabulky č. 1, dále hodnoceny stupni škály 1-3, které jsou determinovány Bínovým (2002:6) výkladem:

- stupeň 1 – podmínky jsou v základní úrovni, tj. potenciálově relevantní jev je v konkrétním prostoru registrovatelný,
- stupeň 2 – podmínky jsou ve zvýšené úrovni, tj. potenciálově relevantní jev vykazuje v konkrétním prostoru již zřetelný a výrazný stav,
- stupeň 3 – podmínky jsou ve vysoké úrovni, tj. potenciálově relevantní jev dosahuje v konkrétním prostoru dominantního stavu.

Výjimkou jsou však složky, u kterých je určován při splnění lokalizačních podmínek pouze jeden stupeň (Bína, 2002:6). Důvodem je, že pro tyto určité aktivity CR buď vhodná lokalita je, nebo není. Těmito složkami jsou vhodnost krajiny pro:

- horolezectví,
- závěsné létání,
- sportovní myslivost,
- rybolov,
- a pozorování vodních ptáků.

Daným složkám je následně přiřazováno bodové ohodnocení. Toto ohodnocení se odvíjí z uděleného stupně, u každé složky má však jinou bodovou hodnotu. Tento fakt má za cíl vyzdvihnout skutečnost, že každá složka má jinou váhu a význam pro celkový potenciál. Po hodnotícím procesu složek je následně jejich bodové ohodnocení sečteno, čímž je získán výsledek celkového bodového ohodnocení potenciálu pro CR dané lokality. Pro určení a bližší definici stanovil Bína (2002:8) bodovou škálu:

- základní potenciál - 1-25 bodů,
- zvýšený potenciál - 26-50 bodů,
- vysoký potenciál – 51-100 bodů,
- velmi vysoký potenciál – 101-200 bodů,
- a výjimečný potenciál – 201-300.

Bínův postup hodnocení potenciálu CR (2002) také umožňuje určení jeho typu:

- přírodní vyhraněný,
- přírodní,
- kulturní,
- kulturní vyhraněný,
- a typ smíšený.

Zelenka a Pásková (2012:433) shrnují Bínovu metodiku jako: „*souhrnnou hodnotu všech předpokladů CR, při jeho kvantitativním hodnocení oceněný na základě bodovací škály*“. Doplňují také, že by měl být snížen o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje CR – jako příklad uvádí kyselá dešť, nízkou kvalitu vody, živelné události a katastrofy aj.

3.1.8.2 SWOT analýza

SWOT analýza je postup užívaný především pro hodnocení v rámci managementu. Vhodně jej definuje vymezení pojmu podle serveru ManagementMania.cz (2015):

„SWOT analýza je univerzální analytická technika zaměřená na zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost organizace nebo nějakého konkrétního záměru (například nového produktu či služby). Nejčastěji je SWOT analýza používána jako situační analýza v rámci strategického řízení.“

Zkratka SWOT je tvořena anglickými názvy zkoumaných faktorů:

- **Strengths** – silné stránky
- **Weaknesses** – slabé stránky
- **Opportunities** – příležitosti
- **Threats** – hrozby

Analýza silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb, není tvořena s přímým cílem aplikace v rámci cestovního ruchu a jeho potenciálu. Přesto však její charakter kriticky hodnotit a vyzdvihnout vlastnosti zkoumaného subjektu představuje velice výhodný způsob, jakým zvážit veškeré možnosti jeho vývoje (v tomto případě, tj. aplikaci při hodnocení potenciálu CR, je subjektem zkoumaná lokalita/destinace). Hodnotí nejen z hlediska jeho vlastních kladných a záporných předpokladů, ale oproti jiným formám hodnocení klade větší důraz na hrozby a příležitosti v podobě externích jevů – ekonomických, sociologických aj. Bude tak účelům práce vedle dalších zvolených postupů velice vhodně sloužit jako doprovodné hodnocení, které vyzdvihne nejen samotný vznik destinace na základě předpokladů cestovního ruchu, ale také její případnou implementaci do prostředí, které je ovlivňováno zmíněnými externími vlivy.

4 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Následující kapitola se věnuje teoretickým východiskům k tématu práce, která charakterizují okolí Medardu a dále v kapitole i jezero samotné. Autor práce zvolil do charakteristiky zahrnout nejen Sokolovsko, ale také jeho nejbližší okolí a přírodní i antropogenní atraktivitu v něm obsažené. K tomuto kroku autor přistoupil, jelikož Sokolovsko leží v rámci Karlovarského kraje v jeho středu, tudíž vzdálenosti ke zbylým lokalitám, destinacím a jiným turistickým aktivitám jsou velice krátké a pro případného účastníka cestovního ruchu při příležitosti jeho návštěvy Sokolovska nebo v budoucnu přímo jezera Medard, nebude tato vzdálenost překážkou a umožní tak určitou míru rozrůznění jeho programu.

V této části bylo využito úzké spolupráce s RNDr. Petrem Rojíkem Ph.D., který laskavě poskytl množství kvalitních zdrojů, literatury, rad a vysvětlení, kterými autora zejména z geologické stránky přiblížil problému a přispěl tak notným způsobem ke zhotovení práce.

4.1 Sokolovsko a jeho okolí

Sokolovsko je možné představit dvojím způsobem. Ten první – známý a běžný, je za pomoci geografického vymezení LAU 1 (v rámci systému NUTS dříve označováno NUTS 4, jako 4. úroveň Nomenklatury územních statistických jednotek (ÚUR, 2015)), podle kterého má Sokolovsko být vymezeno jako oblast okresu Sokolov.

Tato práce se však pro své záměry bude orientovat spíše na druhou definici, která je velice obdobná, přesto však ve své podstatě rozdílná – jedná se o vymezení Sokolovska na základě jejího pojetí jako destinace cestovního ruchu. Jejich vymezení není zásadně rozdílné, ale jak již bylo zmíněno v kapitole věnující se metodologii a charakteristice klíčových pojmů, první vymezení Sokolovska je čistě na základě geografického a administrativního členění, definice destinace ČR však takový postup vyvrací a tvrdí, že není pravidlem, aby destinace byla vázána geografickými, či administrativními předpoklady. Tudíž pro účel práce poslouží přesněji definice druhá. Obě se však shodují v tom, že se jedná o území v okolí Sokolova.

Z geografického hlediska lze Sokolovsko nalézt na úpatí Krušných hor, které se nachází blízko nejzápadnějšího cípu České republiky. V rámci dělení NUTS 2 (ÚUR, 2015) spadá Sokolovsko do Karlovarského kraje. Představuje rozmanitý ráz krajiny, díky kterému je možné provozovat mnoho aktivit cestovního ruchu – destinací se linoucí Ohře nabízí v České republice velice oblíbenou vodáckou turistiku, která dlouhodobě láká vodáky z celé ČR, Krušné hory, které nabízí několik center pro sjezdové i běžecké lyžování, a mnoho dalších, které v dalších částech kapitoly budou postupně představeny.

4.1.1 Lokalizační předpoklady

4.1.1.1 Přírodní předpoklady

Geomorfologické poměry a geologické poměry

Podle Demka (2006) spadá Sokolovská a Chebská pánev, jako dvě hlavní geomorfologické jednotky Sokolovska a jeho okolí, do Krušnohorské soustavy, konkrétně Podkrušnohorské podsoustavy. Významnou geologickou součástí lokality jsou Krušné hory, jejichž historie sahá do předprvohorního období, kdy došlo k tvorbě nejstarších usazenin a vyvřelin. Samotný horotvorný proces však započal až v období třetihorním, kdy zlomová tektonika způsobila značné poklesy na JV straně pohoří (Balatka, 2006). Krása (2004) ke geologickému podkladu uvádí, že se skládá z proterozoických žul a terciérních vrstev, především cypřišových jílů, uhelných jílů, uhlí a jílovitých písků. Dále zmiňuje, vliv antropogenní činnosti, konkrétně povrchové těžby hnědého uhlí, která se projevuje rozsáhlými výsypkami různého stáří, sedimentačními nádržemi, rybníky a dalšími geomorfologickými útvary.

Obrázek 2 – Rypadlo v dole Jiří, zdroj: vlastní zpracování

Ve východní části Sokolovska se nachází chráněné území Údolí Ohře, které se vyznačuje podle Krásky (2004) rozsáhlými pseudokrasovými jeskyněmi vytvořenými v třetihorních usazeninách a z kamenělou vegetací z této doby. Podobné jevy se vytvořily ve Starosedelském souvrství na severozápadním okraji území ve svazcích nad levým břehem řeky Svatavy. Velice významným geomorfologickým jevem jsou Svatošské skály, které jsou

tvořeny souborem žulových skalních útvarů, které dosahují výšky až 50 m a přitahují tudíž značné množství pokročilých horolezců. Určitá rozmanitost terénu tak představuje atraktivní geomorfologické prostředí pro aktivity cestovního ruchu – horolezectví, lyžování aj.

Klimatické poměry

Obdobně jako v jiných místech České republiky je klima Sokolovska typickým příkladem střeoevropského vnitrozemského klimatu mírného pásu. Dlouhodobá průměrná teplota pak nabývá hodnot od 7,1 °C do 8 °C (Krása, 2004). Průměr samozřejmě představuje orientační hodnoty, které se v extrémním prostředí liší – v Krušných horách jsou průměrné teploty ve výšce 900 m. n. m. kolem 4 °C a ve výšce 1200 m. n. m. 2,5 °C (Soukup, 2000). Krušné hory jsou díky sněhové pokrývce, která místy nabývá až 4 m, vhodné pro lyžování. Obecně převládají severní a západní větry, které mohou při vysoké vlhkosti a nízké teplotě přinést náhlou změnu počasí, často doprovázenou mlhami, které se objevují 90x až 124x do roka. Zvláštní odraz na ročním úhrnu srážek mají Krušné hory jako celek. Způsobují tzv. srážkový stín, který srážkám zamezí dopadnout do oblasti podkrušnohorských pánví a dopadají až ve středních Čechách. Roční úhrn srážek tak dosahuje kolem 500 mm (Město Krupka, 2013). Vhodnost klimatických podmínek je tak možné na základě srovnání s jinými oblastmi ČR řadit mezi průměrné, relativně příznivé. V minulosti představovaly klimatickou hrozbu tzv. kyselá deště, které byly zapříčiněny tepelnými elektrárnami (Tisová, Vřesová) spalujícími hnědé uhlí. Největší znečišťovatel ČEZ však v 90. letech zahájil ekologický program na zmírnění následků, jehož součástí bylo odstavení některých bloků, jejich modernizace apod. (Časopis Vesmír, 2001). Program se dá považovat za velice úspěšný, jelikož byl tento jev prakticky odstraněn.

Hydrologické poměry

Krása (2004) se ve své práci věnuje také popisu vodstva Sokolovska. Uvádí, že nejvýznamnějším tokem lokality je řeka Ohře, která pramení ve Smrčinách, na území Spolkové republiky Německo a její průměrný průtok, jako středně velké řeky, se pohybuje kolem 24m/s. Řeka Ohře Sokolovem protéká na svém 202. km v jeho historické části. Nadmořská výška v tomto místě je 400 m. n. m. Krása (2004) zmiňuje, že v západní části Sokolova byla Ohře svedena do umělých koryt, která zabránila průsakům do nedalekých území, kde probíhala povrchová hnědouhelná těžba. Ohře díky místům a prostředí, kterým protéká, získala popularitu mezi účastníky vodáckého cestovního ruchu a dostala se tak na žebříček vodácky nejoblíbenějších řek České republiky, který byl vypracován na základě ankety agentury CzechTourism (TourismReview.cz, 2010). Zvláštní část hydrologické charakteristiky Sokolovska představují jezera Michal a Medard (jehož charakteristice je věnována další část kapitoly – 4.2.1), která vznikla jako součást rekultivačních procesů s cílem obnovení a revitalizace těžbou zasažené krajiny. Vodní plochy vždy představují určitou možnost rekreačních aktivit, což přirozeně nastiňuje možnost aktivit CR. Dalším nesporným faktorem ovlivňující nejen cestovní ruch, ale samotné osídlení lokality, je dostupnost pitné vody. Stejně jako ve zbytku České republiky je i zde naprostým, snadno

dostupným standardem; Sokolov a jeho nejbližší okolí pitnou vodu čerpá z vodní nádrže Horka (PovodíOhře.cz, 2015), která je součástí ochranného pásma. Tudíž hráz přehrady není volně přístupná, stejně jako komunikace a prostory v blízkosti vodní nádrže. Určitou raritu v rámci ČR však představuje pitná voda pro město Cheb, která je v obci Nebanice, na hranici bývalých okresů Sokolova a Chebu, čerpána z podzemních vrtů.

Rostlinstvo a živočišstvo

Původní pralesovité porosty tvořené smíšenými lesy byly během intenzivní těžby a zpracování rud vykáčeny a nahrazeny smrkovými monokulturami, které byly koncem 20. století poškozeny průmyslovými imisemi (kyselými dešti), které již byly zmíněny v kapitole věnující se klimatickým předpokladům, a následným přemnožením hmyzích škůdců. Tento fakt vedl k likvidaci velké části lesů a vzniklé holiny poté byly systematicky zalesňovány dřevinami, které lépe snášejí zdejší klimatické podmínky – břízami, modřínou a stříbrnými smrkami (Město Krupka, 2013). Nejrozšířenějším stromem je smrk (*Picea abies*), který vystupuje až do nejvyšších poloh, v rašelinných oblastech je pak hojný výskyt borovic, bříz a vřesů. Krása (2004) uvádí, že během zalesňování výsypek vzniklých těžbou bylo v jednom případě vytvořeno tzv. lesnické arboretum, které pojalo až 250 druhů dřevin. Na této ploše pak prováděl Ing. K. Dimitrovský výzkum vhodnosti použití různých druhů pro rekultivace jalových substrátů vzniklých právě po povrchové těžbě.

Obrázek 3 – Les v Krušných horách, zdroj: vlastní zpracování

Unikátní složku flory představuje Slavkovský les, kde se v tamější CHKO vyskytuje několik druhů vzácné a chráněné květeny. Nejvýznamnějším je endemit (=rostlina nebo živočich vyskytující se pouze na jednom místě (Slovník cizích slov ABZ, 2015)) rožec kuřičkolistý, vrba

borůvkovitá, ve znaku CHKO Slavkovský les vyobrazená arnika horská, hadcové sleziníky, chrastavec rolní hadcový, včesovec čtyřřadý, řada druhů orchidejí a velké množství rostlin, jejichž vzácnost je dána vázaností na mokřadní a slatinné louky (AOPK, 2015).

Podkrušnohoří díky intenzivnímu osídlení a průmyslu nepředstavuje výhodné prostředí pro volně žijící zvířata. Vhodnějšími tak jsou horské oblasti, pohraničí a přilehlé zalesněné oblasti. V těchto místech žijí zajíci (*Lepus europaeus*), ježci (*Erinaceus europaeus*), jezevci (*Meles meles*), jeleni (*Cervus elaphus*) či daňci (*Dama dama*). Dříve zde byli běžní medvědi a vlci (Město Krupka, 2013). Pravidelně zde hnízdí čáp černý, vzácně se objevuje datlík tříprstý nebo orel křiklavý. CHKO Slavkovský les však i v rámci fauny představuje biosférickou výjimku v podobě výskytu jednoho z nejvzácnějších motýlů v Evropě – hnědáška chrastavcového, který se dnes v České republice vyskytuje již pouze v Karlovarském kraji. Vzácně se rovněž vyskytuje bobr evropský (AOPK, 2015).

Raritou je výskyt bolševníku velkolepého, který je původně z Kavkazských hor, a do západních Čech byl dovezen do zahrad zámku Kynžvart, který byl vlastněn knížetem Metternichem. Jelikož je bolševník typickou invazivní rostlinou, začal se rychle šířit. Obsahuje jedovaté látky, kdy po styku s pokožkou dochází k fototoxické reakci, díky které se začnou tvořit puchýře a zánět, v akutních případech je nutná hospitalizace (Květena ČR, 2005). Server Květena ČR (2005) uvádí také případ, kdy „došlo k poranění očí a úst u dětí, které při hře užívaly dutou lodyhu bolševníku jako kukátko nebo trubku“, což samozřejmě představuje určité nebezpečí pro účastníky cestovního ruchu. Bolševník patří mezi nejvyšší rostliny a může dosahovat výšky až 5 metrů.

Významné přírodní atraktivity

Slavkovský les

Je geomorfologický celek, který leží mezi Karlovými Vary, Mariánskými Lázněmi a Kynšperkem nad Ohří (Tourism.cz, 2004), jehož značná část získala v roce 1974 statut Chráněné krajinné oblasti (CHKO). Je součástí Karlovarské vrchoviny a jeho nejvyšším vrcholem je Lesný (983 m). Ve Slavkovském lese lze nalézt několik endemitů v rostlinné i živočišné říši, jak již bylo zmíněno v kapitole věnující se přírodním předpokladům Sokolovska. Celá oblast je pokryta sítí turistických tras a cest. Významnou součástí Slavkovského lesa jsou rozlehlá rašeliniště vrchovištního typu s porosty borovice blatky a břízy pýřité a charakteristickými rašelinnými druhy rostlin (Tourism.cz, 2004).

Národní přírodní rezervace Velký močál

Velký močál je národní přírodní rezervace tvořená jedním z největších rašelinišť v Krušných horách. Jeho podloží a okolí obsahuje téměř všechny vývojové řady vzniku rašeliniště – hluboká jezírka, šlenky, bultová společenstva až k závěrečným stádiím porostu borovice bažinné (Cittadella.cz, 2015a). Hlavní bohatství rezervace představují ojedinělé rostlinné druhy, které lze zde pozorovat a zkoumat.

Jezera Michal a Medard

Jezero Michal je jedním z jezer, která vznikla/vznikají v Karlovarském kraji jako způsob rekultivačních procesů za účelem zmírnění a skrytí následků způsobených hnědouhelnou povrchovou těžbou. Naznačuje určitý směr, kterým se ubírá i nově vznikající jezero Medard – stejně jako u něj, i na jezeře Michal bylo užíváno především hydrického typu rekultivace. Revitalizace na jezeře Michal proběhla v podobě orientace na cestovní ruch a možnost rekreace. Areál se nyní využívá jako koupaliště, jehož součástí je zázemí v podobě gastronomických zařízení, šaten, či tobogánů.

Přírodní památka Rybníček Studenec

Přírodní památka Rybníček Studenec byla vyhlášena v roce 1989 a chrání přirozený mokřadní ekosystém zahrnující malý zarůstající rybník a podmáčené louky v jeho okolí (Krušnohorský.cz, 2010). Je možné zde zkoumat několik ojedinělých druhů čolků či rostlinu ďáblík bahenní. Na místo vede také turistická stezka.

Obrázek 4 – Přírodní památka Rybníček Studenec, zdroj: vlastní zpracování

Národní přírodní rezervace Svatošské skály

Svatošské skály jsou chráněným geomorfologickým celkem, který je velice atraktivní nejen vzhledem, ale také tvarem a výškou, jelikož dosahuje až 50 m. Jsou tak atraktivní pro lezce. Tvary připomínají svatební procesí, a proto jsou jednotlivé skalní útvary pojmenovány jako Ženich, Nevěsta, Muzikanti, Svědci apod. Součástí území je také naučná stezka Doubí – Svatošské skály (ČeskéHory.cz, 2015). Svatošské skály byly v roce 1933 vyhlášeny chráněným přírodním výtvozem, nyní národní přírodní památka (Tourism.cz, 2004).

Národní přírodní rezervace SOOS

Národní přírodní rezervace SOOS je chráněné území a jednou z nejvýznamnějších přírodních rezervací v České republice. Byla vyhlášena rezervací již v roce 1964 (KamennéVrchy.cz, 2015). Atraktivita místa je dána existencí tzv. *mofet*, které jsou často chybně nazývány jako „bahenní sopky“. Mofety představují proud vyvěrajícího plynu CO₂, který vznikl po zaniknutí dnes již vyschlého jezera. V rezervaci je možné sledovat slanomilné rostliny, které jsou opravdovými raritami, např. orchidej korálice trojklanná (KamennéVrchy.cz, 2015). Součástí areálu jsou také Motýlí farma a muzeum rezervace.

Obrázek 5 – Národní přírodní rezervace SOOS, zdroj: vlastní zpracování

4.1.1.2 Kulturně-historické předpoklady

Významné historické památky

Loketský hrad

Hrad Loket je goticko-románský hrad z počátku 13. století. Jeho atraktivnost představuje nejen jeho vizuální stránka, ale rovněž historie, která jej provází – několik významných postav z českých dějin zde pobývaly, nebo se alespoň na kratší dobu octly. Král Václav I. zde přijímal návštěvy a vedl svá jednání, v dobách sporů se šlechtou zde ukrývala královna Eliška svého syna Václava, později Karla IV, kterého chtěla jmenovat králem a vládnout skrze něj. Tento fakt přiměl Jana Lucemburského dostat se na hrad silou, načež zde byl Karel IV. několik let vězněn, i přesto však poté zahrnul hrad Loket mezi své nezcizitelné

Obrázek 6 – Hrad Loket, zdroj: vlastní zpracování

hrady – Majestas Carolina. Součástí dnešní expozice je rovněž prohlídka „útrpného práva“, jelikož v době svého úpadku hrad rovněž sloužil jako vězení a mučírna (HradLoket.cz, 2015). Název město a tím i hrad nese podle meandru Ohře, který připomíná tvar lidského lokte.

Bečov nad Teplou

Historické centrum Bečova nad Teplou je prohlášeno za městskou památkovou zónu (Bečov.cz, 2015). Hlavní atraktivitu města však představuje tamější hrad a zámek. Komplex, který je spolu s městem součástí CHKO Slavkovský les, nabízí kromě gotického hradu, renesančního paláce a barokního zámku také botanickou zahradu. Bezsporně nejcennější součástí expozice je však prohlídka Relikviáře sv. Maura, který je po korunovačních klenotech považován za druhou nejcennější památku v České republice (Česká Televize, 2006). Jedná se o ostatkovou schránku, která byla po ztrátě znovu nalezena v roce 1985 v zásypu hradní kaple a až do roku 2002 restaurována. Původním vlastnictvím patřil rodu Beaufortů, kteří jej při útěku do zahraničí po 2. sv. válce na tomto místě ukryli. Od roku 2002 je součástí expozice a velice vyhledávanou atraktivitou (ZámekBečov.cz, 2015).

Zámek Sokolov

Web Hrady.cz (2004) uvádí, že o místě, na kterém dnes stojí Sokolovský zámek, je první zmínka z 13. století, kdy zde s největší pravděpodobností stála vodní tvrz. Ve druhé polovině 15. století pak tvrz byla přestavěna rodem Šliků, kteří v té době byli v Sokolově pány, na hrad se čtyřmi věžemi. Tento charakteristický znak nese „Zámeček“, jak je tamějšími označován, dodnes. Dále Hrady.cz (2004) uvádí, že od roku 2003 sídlí v zámku Krajské muzeum Sokolov, které je zejména zaměřeno na hornictví a obory s ním spojené.

Obrázek 7 – Zámek Sokolov, zdroj: vlastní zpracování

Zámek Kynžvart

Kynžvart je lázeňské město na jih od Sokolova, jehož hlavní historickou památkou je tamější zámek. Vznik zámku se datuje k druhé polovině 16. století, kdy jej pánové z Cedvic nechali postavit jako svou obrannou tvrz. Po jejich aktivitách ve stavovském povstání jim však byl po prohrané bitvě na Bílé Hoře zabaven a prodán rodu Metternichů, kterým patřil až do roku 1945 (Zámek-Kynžvart.cz, 2015, upraveno). V roce 1994 byl celý komplex rekonstruován a jeho nynější vzhled v kombinaci s kaplí je atraktivní, kromě běžných forem CR, také pro účastníky svatebního turismu. Určité oživení klasické expozice také přináší občasná prezentování průvodců v dobových kostýmech (Chebský deník, 2011).

Hrad Hartenberg

V dnešní podobě již zřícenina gotického hradu z 13. století, kdy byl vystavěn pány z Hartenberga. Po několika úmyslných zapáleních hradu byla zamýšlená rekonstrukce v roce 1983 zrušena (Úlovec, 2003). Započaté rekonstrukce se dočkal hrad až v posledním desetiletí, kdy majitel hradu, Bedřich Loos, za pomoci mezinárodního programu dobrovolníků „Hartenberg Workshop“, začal podnikat kroky ke zlepšení jeho stavu. Workshop se podle webu Deník.cz (2009) řadí na první místo mezi dobrovolnickými programy co do velikosti. Jeho řady zastupují účastníci z Kanady, Mexika, Jižní Koreji, Velké Británie aj. (Deník.cz, 2009). Na zřícenině hradu jsou provázeny i přes stavební aktivity prohlídky s průvodcem.

	Název objektu	(tis. návštěv)	Kraj
1	Hrad Loket	92,4	Karlovarský
2	Městské muzeum ve Františkových Lázních (hrad Ostroh, rezervace SOOS)	68,0	Karlovarský
3	Jan Becher muzeum, Karlovy Vary	58,2	Karlovarský
4	Zámek Bečov nad Teplou	53,5	Karlovarský
5	Státní zámek Kynžvart – NKP	29,4	Karlovarský

Tabulka 2 - Top 5 nejnavštěvovanějších cílů v Karlovarském kraji v roce 2012 (Czechtourism, 2013), vlastní zpracování

Kulturní akce

KVIFF

Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary v roce 2015 slavil své 50. jubileum. Jedná se o jednu z nejprestižnějších kulturních akcí v České republice a je formou určité decentralizace kulturního dění z jeho střediska - Prahy. Festival každoročně nabízí ke zhlédnutí na 200 filmů všech žánrů a původů. Filmografická nabídka je určena pro běžného i náročného diváka a představuje hlavní náplň programu. Kromě hlavního cíle festivalu, podpořit filmografickou tvorbu, je také udělována cena za celoživotní přínos světové filmové scéně. Mezi známé laureáty patří např. Robert de Niro, Miloš Forman či Mel Gibson. Každoročně navštíví festival na 120 000 lidí (Kviff.com, 2015, upraveno).

Loketský amfiteátr

Amfiteátr v údolí řeky Ohře pojme přes 1800 diváků a představuje jedinečnou atmosféru díky genu loci (*ucelený souhrn (ne)hmotných projevů historie i současnosti lokality, jedinečný a neopakovatelný, vytvářející svou kontinuální interakcí s duchovním světem návštěvníka nebo rezidenta jeho vícerozměrný dynamický vjem z dané lokality* (Zelenka, 2012:176-177)) místa v blízkosti hradu Loket, který stojí na skále nad amfiteátre. Byl zbudován na konci 40. let 20. století, kdy díky ojedinělé lokalitě získal přední místo v popularitě přírodních divadel nejen v Čechách, ale také v Evropě (FestivalLoket.cz, 2015). V Loketském amfiteátru bylo již odehráno nespočet koncertů, muzikálů, ale i oper a divadelních her.

Zahájení lázeňské sezony – Františkovy Lázně

Františkovy Lázně byly v roce 1992 vyhlášeny městskou památkovou rezervací. Léčivé účinky tamějších pramenů byly prokázány zejména při léčbě ženských chorob. Zahájení lázeňské sezony ve Františkových Lázních patří k tradičním kulturním událostem. Jeho součástí je vysvěcení pramenů, slavnostní mše svatá či inscenace historických situací (v roce 2015 „Příjezd kočáru s císařem Františkem Josefem I. k hudebnímu altánu“). Doprovodný program obnáší přehlídku dechové hudby, mažorettek a průvody městem (ŽivýKraj.cz, 2015).

FIJO Cheb

Mezinárodní festival dechových orchestrů mladých – FIJO (z francouzského *le Festival International des Jeunes Orchestres Instruments á vent* (KCSvoboda.cz, 2015)) je v Chebu pravidelně pořádán od roku 1970 a podle serveru Seeberg.cz (2014) se jedná o jediný festival dechové hudby pro mladé v České republice. Za dobu existence festivalu se jej zúčastnily soubory z 33 zemí světa. Programem jsou průvody mažorettek a orchestrů historickými částmi města Chebu a slavnosti spojené s folklorními a hudebními představeními.

Vinobraní na hradě Seeberg

Hrad Seeberg u Františkových Lázní je románský ministeriální hrad z konce 12. století, který byl později přestavěn v gotickém a následně v renesančním stylu. Hrad nabízí několik expozičních možností, hlavní částí je výstava vývoje interiérů a nábytku 19. století (empír, biedermeier, druhé rokoko, novorenesance, novogotika, chippendale aj.), další instalovaná expozice se věnuje lidovému umění Chebska. (Seeberg, 2015a, upraveno). Novinkou mezi událostmi na Seebergu je festival vín, který přivítal vinaře z Čech, Moravy, Rakouska, Německa, Francie, Středomoří, Austrálie, Nového Zélandu a Střední a Jižní Ameriky (Seeberg, 2015b).

Soutěž ohňostrojů

V roce 2015 byl v Sokolově pořádán již 4. ročník Mezinárodní soutěže ohňostrojů. Mezi účastníky soutěže se řadí týmy zabývající se organizovanou zábavní pyrotechnikou z Polska, Maďarska aj. Soutěž je pořádána během městské akce Hurá prázdniny, které se každoročně účastní desetitisíce návštěvníků z celého regionu (SokolovskýDeník.cz, 2015a).

Sportovní zázemí a akce

SKI areály

Významnou složku cestovního ruchu na Sokolovsku a v Karlovarském kraji obecně tvoří nabídka SKI areálů pro sjezdové i běžecké lyžování. Mezi hlavní střediska lyžování s lanovkami patří Jáchymov-Klínovec (1244 m. n. m.), Klínovec – sever (1240 m. n. m.), blíže Sokolovu pak ski areály Boží dar (850-1135 m. n. m.), či Bublava-Stříbrná (802 m. n. m.) (ČeskéHory.cz, 2015). Bublava rovněž nabízí vysoký počet tratí pro běžecké lyžování (wintersport-im-erzgebirge.de, 2014).

Sokolovský čtvrtmaraton

Sokolovský čtvrtmaraton se poprvé pořádal v roce 2014 v Sokolově na tamějším běžeckém okruhu. Ihned první ročník si však běžecká událost získala nečekaně velký počet účastníků a velkou popularitu. Vedení soutěže se tak rozhodlo ročník 2015 uvést s tratí v ulicích Sokolova, což opět značně přidalo na divácké atraktivnosti (SokolovskýDeník.cz, 2015b). Sokolovský čtvrtmaraton je pořádán jako součást městské akce Hurá prázdniny, jejíž součástí

Obrázek 8 – Sokolovský čtvrtmaraton, zdroj: vlastní zpracování

je také již výše zmíněná Mezinárodní soutěž ohňostrojů. Vedle Sokolovského čtvrtmaratonu je v nejbližší vzdálenosti pořádán také Karlovarský půlmaraton.

Golfová střediska

Vedle již tradičního Golf Resortu Karlovy Vary zažívá značný rozkvět také golfová scéna na Sokolovsku. Sokolovské golfové hřiště má plochu 100 ha, s výškovým profilem 42 m. Celková délka hřiště s párem 72 je 6288 m a handicap dosahuje hodnoty 54 (Sokolovsko.cz, 2015b). Jedním z dalších hřišť v okolí je Golf Kynžvart, které server Sokolovsko.cz hodnotí jako „snad nejkrásnější golfové hřiště v ČR“ či Golf Mariánské Lázně, jehož založení v roce 1905 se účastnil anglický král Eduard VII. (Sokolovsko.cz, 2015b).

Vodáctví (kanoistika)

Ohře je podle počtu vodáků v České republice druhá za Vltavou. Výhodou Ohře je dostatek vody po celý rok a fakt, že při startu v Nebanicích u Chebu je pro začátečníky možné strávit první dva dny tréninkem, jelikož peřeje přijdou až později (HoryDoly.cz, 2014). Pro Sokolovsko vodáctví představuje možnost využití poptávky po potřebném vybavení formou půjčoven, které jsou v posledních letech na vzestupu.

4.1.2 Realizační předpoklady

Doprava

Infrastrukturní situaci v rámci Sokolovska v posledním desetiletí potkalo několik obnovení a rekonstrukčních procesů s cílem zjednodušení a zrychlení automobilové dopravy. Karlovarský kraj obecně a tudíž i Sokolovsko jako jeho součást, představuje díky roli tranzitní země, kterou Česká republika v evropském infrastrukturním systému má, určitou vstupní bránu do západní Evropy. Tato pozice zajišťuje perspektivní výhled do budoucna, jelikož tato vysoce tranzitně využívaná lokalita vyžaduje neustálou infrastrukturní modernizaci.

Příkladem může být nedávné rozšíření rychlostní silnice R6 v úseku Cheb – Karlovy Vary, která značně zrychlila pohyb motorovými prostředky díky své orientaci napříč krajem. Budoucí nahrazení silnice II. třídy z Karlových Varů do Nového Strašecí, kde přerušeni silnice R6 končí a pokračuje do Prahy, zajistí rychlejší přesun ve směru Praha – Karlovarský kraj – Německo (České dálnice, 2014). V měřítku Karlovarského kraje dále poskytuje notné zjednodušení obchvat Sokolova, jehož první část byla na podzim roku 2015 dokončena a tím zlepšuje přístup Sokolovska ze směru Karlovy Vary. Součástí obchvatu Sokolovska je také sjezd k městyso Svatava, tudíž přímo k jezeru Medard. Tento fakt představuje lepší dostupnost pro případné cestující z výše zmíněné R6 ze směru Praha, či ze západní strany, z Německa (Stavební a investorské noviny, 2015). Značně lepší průjezdnost vykazuje díky dokončenému obchvatu Velké Hleďsebe (Česká televize.cz, 2011) silnice I/21, která spojuje Cheb (s využitím výše zmíněné R6) s vjezdem na dálnici D5, odkud je možné pokračovat směrem na západ - Německo, či zpět do vnitrozemí - Plzeň.

Další kladný faktor v rámci dopravní struktury Sokolovska a kraje je zavedení rychlostních vlaků Pendolino společnosti České dráhy, a.s., které po modernizaci trati Plzeň-Cheb jezdí nově z Bohumína přes Prahu, Plzeň a Cheb až do Františkových Lázní. Z Prahy do Chebu je tak pro cestující možné cestu absolvovat za 2 hodiny (iDnes.cz, 2011a).

Případné využití letecké dopravy umožňuje mezinárodní letiště v Karlových Varech, jehož orientace je především na ruské destinace díky značné klientele ruských účastníků CR.

Ubytovací zařízení

Sokolovsko nabízí velký počet ubytovacích zařízení různých druhů. Mezi klasická zařízení patří hotely či penziony. Kvalitní hotelové ubytování nabízí Parkhotel Sokolov, Hotel Globál, Statek Bernard v Královském Poříčí u Sokolova aj. Hoteliérství vyšších a luxusnějších rozměrů poté poskytují nedaleké Karlovy Vary. Konkrétně Grandhotel Pupp, který zastupuje světovou hotelovou úroveň, Hotel Thermal, Hotel Romance Puškin, Parkhotel Richmond aj.

Odlišnou, avšak hojně využívanou složku představují vodácké kempy v městech na řece Ohři, které účastníci vodáckého cestovního ruchu navštěvují při splavování. Tyto kempy zpravidla nenabízejí ubytování ve zděných budovách, jedná se pouze o plochu, která slouží k rozbití stanového tábora. Doprovodné budovy poté nabízejí sociální zařízení. Mezi města, ve kterých lze tyto kempy nalézt patří např. Nebanice, Kynšperk, Sokolov či Loket.

Stravovací zařízení

Posuzování stravovacích zařízení s sebou nese určitou míru subjektivity, která se odráží na jejich hodnocení. Mezi vyhlášená v Sokolově a nejbližším okolí patří výše zmiňovaný Statek Bernard, který se orientuje na gastronomii inspirovanou lokální historickou stránkou kulinařského umění, která je momentálním trendem. Dalším restauračním zařízením s hojnou návštěvností je Steak House Sokolov, který se orientuje na grilované pokrmy a steaky, či restaurace v Hornickém domě na Novém náměstí v Sokolově. Vysokou

gastronomii nabízí mnohé restaurace v Karlových Varech – zejména pak hotelové restaurace hotelů Pupp, Thermal, Imperial, či francouzská restaurace Le Marché, která se prezentuje jako zážitková restaurace.

Určitou formu zážitkové gastronomie nabízí restaurace „Ve skále“ v Chodové Plané, jejíž interiér je tvořen vytesanými prostory do skály pod pivovarem Chodovar.

4.1.3 Selektivní předpoklady

4.1.3.1 Obyvatelstvo

Sokolovsko je velice dobře známo svou orientací na těžký průmysl, konkrétně na hnědouhelnou povrchovou těžbu. Tato orientace se na Sokolovsku samozřejmě notně projevila ve vývoji přírodním, ekonomickém, kulturním, mentálním a mnoha dalších odvětvích.

Zásadní je vliv na vzdělání obyvatelstva. Představuje riziko cyklické dědičné nevzdělanosti, ke kterému dlouhodobě na Sokolovsku dochází. Ilustrační případ je naprosto jednoduchý – v minulosti poskytoval těžební průmysl naprostou většinu pracovních příležitostí na Sokolovsku. Což znamenalo, že pozice, které by reprezentovaly ambicióznější postavení, byly sníženy na minimum a tento fakt měl za následek odstranění motivačního faktoru vzdělání – vyšší vzdělání nyní již neznamenovalo nutně vyšší životní úroveň. Z psychologického a logického hlediska je tak zřejmé, že průměrná vzdělanost stagnovala, či případně klesala. Řetězec negativních vlivů tudíž nabírá dalších faktorů, které ovlivňují dění v lokalitě. Dalším nezpochybnitelným následkem je zhoršení ukazatelů sociálně patologických jevů (=společensky nežádoucí jevy - např. nezaměstnanost, chudoba, vysoká rozvodovost, extrémně zvýšená nemocnost a především společensky nebezpečné jevy - např. poruchy chování, násilí, vandalismus, terorismus, šikana, kriminalita, rasismus, drogové závislosti, alkoholismus, prostituce, pornografie, gamblerství (SlovníkCizíchSlov.cz, 2015)). Dohromady vytváří negativní vlivy prostředí, které případnou inteligenci odrazuje. Nejen svou atmosférou, neperspektivností, nelukrativností, ale také složitým uplatněním na trhu práce orientovaném na primér. Tím dochází k tzv. *odlivu mozků* (z anglického *brain drain* (Investopedia.com, 2015)) a cyklus nevzdělanosti se tím uzavírá.

Karlovarský kraj již podniká kroky k minimalizaci tohoto problému, kterými se snaží vzdělané jedince udržet v kraji. Jedním z nich je nabídka finančních odměn v podobě ročních stipendií udělovaných studentům VŠ, kteří mají trvalé bydliště v Karlovarském kraji. Tyto stipendijní programy jsou však podmíněny pravidlem, že během 10 let, jsou studenti povinni dosáhnout svým závazkům, které blíže objasnil náměstek hejtmána Karlovarského kraje, Václav Sloup:

„Výplata stipendia bude spojena se závazkem studenta, aby po úspěšném dokončení svého studia pracoval nebo podnikal v Karlovarském kraji právě tolik let, kolik let bude pobírat stipendium.“ (Krajské listy, 2014, převzato)

Těžební průmysl je však díky snižujícím se zásobám hnědého uhlí na ústupu a tento fakt pomohl k postupnému procesu přeorientování ekonomiky kraje na jiná odvětví. Vznik aktivit v cestovním ruchu může tak při této příležitosti vzrůst a zmíněné negativní následky těžebního průmyslu zmírnit.

4.1.3.2 Destinace Sokolovsko o.p.s.

Destinace Sokolovsko o.p.s. je projekt v rámci destinačního managementu, který v posledních letech vzniká jako způsob propagace destinace a zdroj informací, zejména prostřednictvím webových stránek společnosti. Tímto způsobem představuje ideální soubor znalostí nezbytných pro potenciální návštěvníky a účastníky cestovního ruchu. Samotná společnost se prezentuje na svých webových stránkách takto (Sokolovsko.cz, 2015, převzato):

„Destinační společnost Sokolovsko, o.p.s. je obecně prospěšná společnost, navazující svou činností na rychlé změny v oblasti poskytování služeb v cestovním ruchu zavedením destinačního managementu v regionu Sokolovsko - nové systémové řízené struktury, jejichž činnost v zahraničí (Rakousko, Švýcarsko aj.) je již běžnou záležitostí, schopné se uplatnit na stále více se globalizujícím mezinárodním trhu.

Její činnost je v souladu s programy cestovního ruchu Karlovarského kraje, rozvoje jednotlivých měst, obcí i dalších subjektů. Cílem je zejména koordinace úzké spolupráce mezi jednotlivými soukromými i veřejnoprávními subjekty cestovního ruchu v regionu i v celé České republice i v některých destinacích v zahraničí za účelem zkvalitnění a rozšíření nabízených služeb, podpora pozitivní prezentace regionu v České republice i zahraničí, rozvoj pracovních příležitostí, zejména v malém a středním podnikání, ochrana životního prostředí, vzdělávání a další aktivity.“

I přes velice kvalitní výčet atraktivit v okolí Sokolova a Sokolovska na webových stránkách Destinace Sokolovsko o.p.s., který se v mnoha bodech shoduje s výběrem autora práce, je v první větě představení destinace uvedeno, že se nachází „uprostřed lázeňského trojúhelníku, který tvoří světově proslulá lázeňská města...“ (Sokolovsko.cz, 2015) což je faktem, nenáleží však destinaci Sokolovska jako takové, kterou má propagovat primárně. Taková informace, která je odkazem na atraktivitu mimo destinaci, může působit negativně. Celý projekt působí velice ambiciózně a cílevědomě, přesto však celkový webových stránek i přes velice chválný účel působí poměrně amatérsky a nepropracovaně. Tento fakt by mohl při delším trvání ohrozit potenciál cestovního ruchu a nedostatečné informování potenciálních účastníků cestovního ruchu by mohlo působit jako záporná motivace.

Při pohledu na vysvětlení v úvodníku ředitele Destinační společnosti Sokolovsko o.p.s., RNDr. Miroslava Vidláka, však tvrzení udává určitě opodstatnění:

„Sokolovsko je předurčeno být přirozeným relaxačním a turistickým zázemím tzv. „Lázeňského trojúhelníku“ - Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně. Množství

atrakcí, dostatek prostoru, chráněná území i významné památky, aquapark, jezera, golfová hřiště i sportovní zařízení a jiné budou vytvářet významný prvek pro další rozvoj celého Karlovarského kraje i EU.“

V přeneseném slova smyslu představuje toto tvrzení velice logický krok, jelikož Sokolovsko se svými omezenými zdroji atraktivit pro cestovní ruch velice těžko může konkurovat zmíněnému lázeňskému trojúhelníku a tudíž cesta k udržitelnému a prosperujícímu cestovnímu ruchu v destinaci Sokolovska je právě v určité implementaci do již existujícího systému v rámci Karlovarského kraje a jeho možnosti nabídnout doplňkové služby, které mohou návštěvníci lázeňských středisek (kteří zde jsou hlavní turistickou silou) užívat jako vedlejší produkt při svém lázeňském pobytu. Výhodou v tomto případě je velice snadno překonatelná krátká vzdálenost, která není zápornou motivací pro návštěvníky.

Avšak přes veškeré zmíněné výtky se jedná o malé nedostatky, jejichž odstranění si žádá malé prostředky jak finanční, tak časové a potenciál propagace regionu, kterou má, je velice cenný a jeho využití je pro kvalitní management destinace CR esenciální. Již samotné zřízení společnosti, jejímž cílem je čistě propagace a rozvoj cestovního ruchu v destinaci je velkým přínosem.

4.2 Medard-Libík

Medard-Libík je oblast cca 1 km západně od centra Sokolova, která prošla zásadní změnou díky antropogenním aktivitám. Před lidským zásahem se v lokalitě nacházely obce Čistá U Svatavy, Dvory, Kolonie Hahnemannova, Kytlice a Lísková (Csimec.net, 2008). Oblast byla zemědělsky orientována a hlavní částí odvětví bylo pěstování chmele.

Ložiska uhlí byla na Sokolovsku známa již od 16. století, kdy zde byly malé uhelné doly a lomy. Bylo to však až 19. století, které přimělo svou orientací na těžký průmysl (výroba zelené a modré skalice, kyseliny sírové a kamence) s vysokou spotřebou uhlí k jeho masové těžbě. Postupně vznikaly doly Anežka, Adolf, Felician, Gustav a Žofie a zemědělství společně s obcemi v místě uhelných ložisek muselo ustoupit těžbě. Po první světové válce (1919) byl u městyse Svatava vytvořen důl Medard, následován doly Libík a Gustav. Později byly doly spojeny a došlo tak ke vzniku dolu Medard-Libík (Geocaching.com, 2015).

Tyto lomy byly v provozu od roku 1872, Medard od roku 1920 do 31. 3. 2000 (Estav.cz, 2015). V době nejvyšší výkonnosti – 80. letech minulého století, doly vytěžily ročně téměř 11 milionů tun uhlí (Lidovky.cz, 2010).

Hnědé uhlí je zpravidla získáváno rypadly v rámci povrchové těžby. Tento způsob však znamená značný zásah do krajiny, jehož následky je nutné odstranit, což je zřejmé již od započatí těžební činnosti. Je tak určitou společenskou povinností Sokolovské uhelné, a.s. tyto následky zahladit. Proto je výdělek z každé získané tuny zatížen určitou procentuální částí, která tvoří rezervu na náklady spojené s rekultivačními procesy. Výše měrného zatížení vytěžené tuny je podle Ing. Jiřího Pöpperleho 19,49 Kč (2002).

4.2.1 Jezero Medard

Obnova lokality bývalého dolu Medard-Libík je rozsáhlý rekultivační a revitalizační projekt, který má za cíl minimalizovat následky hnědouhelné těžby v podobě zbytkových jam, výsypek aj. Celková rozloha plochy určené k rekultivačním a revitalizačním akcím je 4382 ha. Tato práce se však bude zabývat její hlavní částí - hydrickou rekultivací, kterou na 500 (493,44) ha vznikne jezero Medard (MedardLake.com, 2010). Označení vodní plochy jako jezero se může zdát částečně matoucí, jelikož existují jezera přírodního původu i jezera uměle vytvořená. Jezero Medard je proto tzv. antropogenním jezerem.

Jezero vzniká mezi městy a obcemi Sokolov, Svatava, Habartov, Chlum, Bukovany a Citice (Estav.cz, 2015). Svou rozlohou, jejíž finální podoba je plánována na přibližně 4 x 1,5 km, se řadí na první místo mezi rekultivačními jezery v České republice. Na druhém místě je jezero Most, na třetím pak jezero Milada na Ústecku (Estav.cz, 2015). Plánovaná výška hladiny je 400 m. n. m., hloubka jezera by neměla dosahovat ve finální fázi více než 50m a objem vody bude 120 mil. m³ (Medardlake.com, 2010). Délka břehové linie, kolem které má vzniknout budoucí rekreační areál, je 12 km (Sokolovská uhelná, a.s., 2015). V rámci Karlovarského kraje je rozlohou srovnatelná Vodní nádrž Jesenice s rozlohou 745 ha (Českéhory.cz, 2015b). Díky této rozloze se nejen v médiích mluví o jezeru Medard jako o „Sokolovském moři“ (SokolovskýDeník.cz, 2015c).

Rozloha jezera se také notně projeví na mikroklimatu lokality. Servery Turistika.cz (2013) a MedardLake.com (2015) uvádí, že v období od srpna do října stoupnou průměrné teploty o 0,1 až 0,2 °C a v zimě je očekáván jejich obdobný pokles. Měla by také mírně stoupnout vlhkost vzduchu a v okolí lze očekávat zvýšený výskyt mlh. Ty by však mohl rozehnat západní vítr, u kterého se očekává, že bude o něco rychlejší, než dnes. Tyto změny nastanou v pásu do vzdálenosti 200 m od břehní linie. Ve větší vzdálenosti se dá očekávat postupné zmenšování vlivů vodní hladiny a maximální vzdálenost, kde lze ovlivnění mikroklimatu vodní plochou pocítit, je cca 2 km. Vzhledem k blízkosti výše jmenovaných přilehlých obcí lze očekávat, že tyto mikroklimatické dopady se projeví na jejich životním prostředí (MedardLake.com, 2015).

První část napouštění jezera započala v roce 2008 za pomoci srážek a přirozených přítoků. V této fázi zároveň byly dokončovány finální hrubé technické úpravy břehů a terénu, jejichž průběh nebyl napouštěním těmito formami nijak narušen (Lidovky.cz, 2010). Rovněž byla ukončena veškerá čerpání důlní vody, která rovněž napomohla procesu. Druhá fáze byla započata 4. 6. 2010, kdy bylo uvedeno do provozu uměle vytvořené říční koryto, které vede vodu z řeky Ohře do jezera. Toto koryto bylo vytvořeno v místě nejkratší vzdálenosti mezi nimi – 2 km od obce Citice a je dlouhé 2 km (Ingema.net, 2011). Původní plány podle některých zdrojů (Ingema.net, 2011) počítaly s dokončením jezera v roce 2012, několik faktorů však vedlo k odložení termínu až na rozmezí let 2014-2015. Ani tento termín však nebyl konečný, jelikož suchá zima na přelomu let 2013 a 2014 způsobila nedostatečný průtok Ohře pro naplnění jezera. O rok později přírodní komplikace přinesly další zdržení v podobě

nekvalitní vody v zimě 2014/2015. Do dokončení jezera však stále zbývá přibližně 7 m (2015). Původní plán zatápnout 3 roky se tak s největší pravděpodobností protáhne na 6 let, jak uvádí Sokolovský deník (2015c), jelikož momentální odhady pro dokončení jsou „konec roku 2015 až začátek roku 2016“. Jak uvedl ředitel Povodí Ohře, Jiří Nedoma: „Množství vody, které do Medardu z Ohře poteče, bude závislé na stavu vody v Ohři. Ačkoli nápušť má kapacitu asi 7 m³ za sekundu, v Ohři musí pod nápuští zůstat minimálně 6 m³ vody, řekl ČTK ředitel Povodí Ohře Jiří Nedoma. Průměrný průtok v Ohři je přitom jen málo nad 6 m³ za sekundu.“ (Příroda.cz, 2011).

Oddalování termínů dokončení představuje určitou hrozbu pro případné investiční aktivity v lokalitě, jelikož s nimi vzrůstá nebezpečí ztrátovosti, či snížené návratnosti.

Světovou raritu představuje jezero Medard při svém napouštění jevem zvaným stratifikace. Jde o tvorbu vrstev vody o různých vlastnostech, které se navzájem nemíchají – zejména pH, jak uvádí jeden z vědeckých odborníků, kteří sledují vývoj jezera Medard, Ivo Přikryl: „Podle našich poznatků Medard patří k nádržím s úplně nejsložitější stratifikací ve světovém měřítku. Podařilo se nám zaznamenat až pět vrstev, přičemž každá má jiné vlastnosti.“ (Sokolovská uhelná, a.s., 2015). Důvodem pro tento jev je postup napouštění jezera – při započítání napouštění byly na dně jezera pouze důlní vody, jejichž kyselost na stupnici pH dosahovala kuchyňského octa a obsahovaly vysoký podíl soli. Vědci však podle zprávy Sokolovské uhelné, a.s. (2015) uvádí, že by mělo unikátní rozvrstvení jezera samovolně zmizet. „Dnes se promíchává jen zhruba horních deset metrů vody. Ale v budoucnosti, až se jezero přestane napouštět z Ohře a bude do něj natékat voda z vlastního povodí, se postupně tyto vrstvy promíchají. Jezero pak bude mít stejnou kvalitu v celém vodním sloupci,“ jak uvádí Přikryl (Sokolovská uhelná, a.s., 2015), čímž potvrzuje, že rarita je tak pouze dočasná.

Kvalita vody v jezeře by však měla zůstat, k té se Přikryl vyjádřil následovně: „V roce 2009 byla průhlednost vody v jezeře přibližně čtyřicet centimetrů. Loni v letním období to bylo už více než tři metry, a cílová průhlednost by měla být až deset metrů.“ Průtok je tak velice přísně kontrolován a v závislosti na výše zmíněných nepříznivých přírodních podmínkách se odvíjí také odhadovaný konec napouštění.

Případná vysoká kvalita vody představuje vysokou atraktivnost pro aktivity cestovního ruchu a jistou konkurenční výhodu proti výše zmíněné vodní nádrži Jesenice nebo chebské Skalce, které se často potýkají s problémem sinic a jimi způsobenou nízkou kvalitou vody. Velká viditelnost je také skalním faktorem pro sportovní aktivity – např. potápění.

Obrázek 9 – Jezero Medard, Svatavský břeh, zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako kvalita vody zaznamenává úspěchy i fauna lokality. Příkryl uvádí, že v současnosti je Medard velice bohatý na různé druhy vodních organismů, i ve srovnání s přírodními nádržemi. Dosud podle něj bylo zjištěno 90 druhů zooplanktonu a počítá s dalším nárůstem. Tato úživnost je způsobena napájením z Ohře, jejíž voda s sebou nese velké množství živin. Po napuštění však bude jezero na živiny poměrně chudé, jelikož ty z Ohře velice snadno sedimentují. Příkryl tak odhaduje, že se tento fakt projeví značně negativně na počtu druhů ve vodním sloupci, u břehů však stále očekává vysokou biodiverzitu organismů, což představuje atraktivitu pro rybářství, jehož odvětví se může také stát aktivitou cestovního ruchu. Příkryl dále zmiňuje, že předpokládaným dominantním bude síh severní maréna, který jako jeden z mála rybích druhů dokáže přežívat i ve chladných vodách s nízkým počtem živin. Ostatní druhy se tak, jak již bylo zmíněno, budou držet v blízkosti břehů (rovněž rybářsky atraktivní fakt).

Dále podle Sokolovské uhelné, a.s. (2015) její vědečtí pracovníci zaznamenávají narůstající počet ptáků, kteří hledají v jezeře Medard své útočiště. Příkryl k této otázce uvádí, že: *"Medard navíc už nyní přitahuje také velké množství tažných ptáků, a v budoucnosti bude zajímavý pro ty druhy vodních ptáků, kteří zde tráví zimu. Bude to velká nádrž, která pozdě zamrzá a v některých letech nemusí vůbec."* Mezi tyto druhy patří břehule říční, která se v České republice již vyskytuje spíše vzácně, husice nilské, několik druhů potápek, kachen, racků a rybáků, kormoráni, labutě aj. Podle Ingema.net (2011) vznikají také ostrůvky, které se mohou v budoucnu velice pravděpodobně stát hnízdištěm ptactva.

František Štěpánek, většinový vlastník Sokolovské uhelné, a.s., uvedl, že plánem pro budoucí využití jezera je přivést jen takové aktivity, které jsou samofinancovatelné a nebudou závislé na dotování provozu. Dále uvedl: *"Prvořadě je ale udržet v regionu práci."*

Pokud bude zaměstnanost, budou lidé ochotni zde utrácet peníze. Pokud ne, tak tady zůstane jen pusté jezero," (Lidovky.cz, 2010). Také podle nich firma nechce konkurovat svým dalším aktivitám – zejména jezeru Michal, které vzniklo na odvrácené straně Sokolova rovněž rekultivačními aktivitami a dnes představuje pro Sokolov rekreační středisko s rozsáhlým zázemím. Medard je tak podle Sokolovské uhelné, a.s. předurčen spíše zaměřením na sportovní aktivity, které budou zmíněny v další části kapitoly. Štěpánek rovněž zmínil, že je u jezera Medard plánována stavba dalšího golfového hřiště, které by oproti Golfu Sokolov mělo být více veřejné. Sokolovská uhelná, a.s. tedy nechce prodávat pozemky developerům, s cílem zabránit spekulacím a nerealizovaným projektům (Lidovky.cz, 2010).

Náměstek hejtmana Karlovarského kraje Jan Zborník podle serveru Lodě.cz (2015) uvedl, že ideální postup by se měl při přípravě revitalizace Medardu zaměřit na projekty, které při malých nákladech budou velice efektivní a hlavně takové, které samy do oblasti přilákají nové investory. Takový postup je samozřejmě vysoce logický, v praxi však podle autora těžko uskutečnitelný. Důkazem jsou již existující návrhy projektů, které zpravidla vychází z dotací Evropské Unie, státního rozpočtu, či jiných veřejných zdrojů.

Jedním z návrhů, které server Lodě.cz (2015) zmiňuje, byla stavba výzkumného pracoviště, jehož cílem by bylo v lokalitě zkoumat obnovu krajiny v praxi. Dalšími návrhy jsou univerzitní kampus, plovárny, hotely, stezky pro cykloturistiku a pěší aj. Na severní straně se podle serveru Příroda.cz (2013) předpokládá výstavba bytů, autokemping, přístaviště a restaurací. S možností přístaviště se již reálně počítá, jelikož se podle serveru Ingema.cz (2011) hloubka vody v různých částech (rekreační a případné přístavní) pro případný přístup lodí liší.

Jelikož je jezero stále pouze ve fázi dokončování, o orientaci investic je možné zatím pouze diskutovat. Nejčastěji je však mediálně jezero Medard spojováno s „v budoucnu nově vzniklým rekreačním střediskem“, což naznačuje předzvěst aktivit cestovního ruchu. Nesporně vynikající podmínky bude představovat jezero pro vodní sporty, jak již bylo uvedeno, s čímž se shoduje i vlastník pozemků jezera, Sokolovská uhelná, a.s. Architektka Vlasta Poláčková uvádí, že jelikož západní vítr nebude na hladině nic brzdit, jezero bude vhodné zejména pro vodní sporty s využitím větru (Lodě.cz, 2015). Za pravdu jí rovněž dává server iUhlí.cz (2015), který tvrdí, že v případě silného větru budou vlny na jezeře až dva metry vysoké. Mezi tyto sporty patří kiteboarding, windsurfing, surfing aj. Velice aktivní je v tomto ohledu kiteboardingová komunita Karlovarského kraje (kiteboardingteam.cz), kteří již na jezeře Medard několik ride sessions pořádali. Podle iDnes.cz (2011b), vedoucí týmu KiteboardingTeam Svatava Miroslav Hrančík tvrdí, že jezero Medard je nejlepší kiteboardingovou lokalitou v okruhu 500 kilometrů a po dokončení může být očekáván velký počet příjezdivších nadšenců. Plánem členů týmu je podle Hrančíka po dokončení jezera vytvořit svou vlastní základnu a zázemí.

Cyklostezky, jejichž komplikace ve stavbě jsou způsobeny nejistými zdroji jejich financování (iDnes.cz, 2011c) mohou představovat dvojí využití – v létě pro cyklisty a v zimě pro běžecké

lyžování. Jednou z cyklostezek, které jsou již dnes možné projet je cyklostezka Antonín, která provází cyklisty lokalitami s ukončenou těžbou hnědého uhlí (KostelníBříza.cz, 2011).

V roce 2011 Sokolovská uhelná, a.s. a její vědečtí pracovníci na základě zkoumání složení půd a určování kvality struktury zjistili, že je nutné provést zpevňovací práce na břehu u obce Svatava, který byl navršen a jeho stabilita není dostačující. Vedení Sokolovské uhelné, a.s. se proto rozhodlo vršek stráně snížit. V souvislosti s pracemi bude rovněž vytěženo přibližně 1,2 milionu tun hnědého uhlí, které bylo v oblasti zanecháno (Lidovky.cz, 2010). Tyto aktivity však nijak neomezují napouštění jezera. Určitou komplikací je však fakt, že v rámci ukončení těžby a uvedení rekultivačních procesů v platnost byly odstraněny veškeré koleje pro přepravu vytěženého uhlí a stejně tak i těžká technika. Těžba tak probíhá pouze za pomoci bagrů a jiné lehčí techniky a transport uhlí je zajištěn nákladními auty. Těžba by měla trvat přibližně do roku 2017 (Geospy.org, 2014).

Obrázek 10 – Znovu probíhající těžba u jezera Medard, zdroj: vlastní zpracování

Momentálně je tak okolí vodní plochy veřejnosti a návštěvníkům oficiálně stále uzavřeno z důvodu probíhající důlní činnosti. Z nedalekých vyhlídek – např. „Na Rádě“ v Habartově, je však možné hladinu pozorovat.

4.2.2 Montanistika

Speciální odvětví cestovního ruchu představuje montanistika. Zelenka a Pásková (2012:355) ji definují jako: „*formu CR, u níž je motivací účasti návštěva hornických oblastí a nalezišť s možnostmi sběru minerálů, hornin a zkamenělin, poznání zajímavých technických a historických zařízení pro těžbu minerálů a hornin, změn krajiny po těžbě, amatérské rýžování zlata apod.*“ Lokalita bývalé důlní činnosti tak je ideálním prostředím pro tuto formu cestovního ruchu. Jedním z aktivních odborníků v tomto odvětví v Karlovarském kraji je

RNDr. Petr Rojík, Ph.D. a jeho „geologické procházky“. Při těchto venkovních akcích kombinuje RNDr. Rojík s určitými postupy průvodce CR přednášku s aplikací geologického zkoumání prostředí v praxi. Součástí programu jedné z geologických vycházek v podhradí Hartenbergu bylo rýžování v potoce, hledání českých granátů a přednáška o geologickém vývoji lokality. RNDr. Rojík v minulosti již pořádal také geologické přednášky v terénu areálu jezera Medard, jejichž náplní bylo zkoumání unikátně odkrytých třetihorních usazenin s uhelnými slojemi, historický výklad, kulturní a industriální přiblížení dění v lokalitě, doprovázené hudební ukázkou, projekcí a prohlídkou cenných a vzácných minerálů.

Obrázek 11 – Jezero Medard (vyhlídka Habartov), zdroj: vlastní zpracování

5 PRAKTICKÁ ČÁST

5.1 Zvolené metody

V praktické části bude autorem zkoumán a hodnocen potenciál cestovního ruchu jezera Medard a jeho okolí. Pro hodnocení byly zvoleny dvě metody – Hodnocení potenciálu destinace podle J. Bíny a metoda SWOT analýzy. Bínova metodika byla autorem upravena o nultý bod, který tak umožňuje neudělit bodové ohodnocení žádné, jelikož potenciál dané složky CR se v lokalitě nevyskytuje vůbec.

5.1.1 Hodnocení potenciálu destinace podle J. Bíny

5.1.1.1 Složky přírodní atraktivity

Přírodní pozoruhodnosti

Složce přírodních pozoruhodností byl přiřazen 3. stupeň. Nejvyšší hodnocení složky bylo uděleno na základě Bínova vymezení, které tvrdí, že tento stupeň je udělován lokalitám, jejichž území disponuje celostátně proslulými přírodními výtvy. I přes fakt, že nově vzniklé jezero Medard je jezerem antropogenním, představuje raritu v rámci přírodního systému a to nejen ve státním měřítku. Doprovodnou atraktivitou může být CHKO Slavkovský les, CHKO SOOS či Svatošské skály, jejichž ojedinělost je rovněž velice vysoká.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard				✓

Tabulka 3 - Determinace stupně přírodních pozoruhodností; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

Podle Bíny (2002:6) je mírně členitá pahorkatinná až vrchovinná oblast se střídáním lesů a zemědělských ploch zařazena do stupně 1, kterému by nejbližší okolí jezera Medard odpovídalo. V kombinaci s blízkým Slavkovským lesem a Krušnými horami, jejichž rozloha je protkána turistickými stezkami, však představuje četnou diferenciaci složek turistických aktivit – byl proto udělen hodnotící stupeň 2.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard			✓	

Tabulka 4 – Determinace stupně vhodnosti krajiny pro pěší a horskou turistiku; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro cykloturistiku

Nejbližší okolí jezera Medard velice vhodně odpovídá Bínovu (2002:6) vymezení 1. stupně – rovinatá až pahorkatinná krajina s vhodnými vedlejšími silnicemi a polními cestami. Plánované cyklostezky protínající areál jezera Medard poté na již existující naváží a lokalita tak dosáhne i vymezení 2. stupně, které si žádá vodní plochy. Udělen tak byl stupeň 2.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard			✓	

Tabulka 5 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro cykloturistiku; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty

Jezero Medard a jeho nejbližší okolí jsou umístěny v nadmořské výšce 400-500 m. n. m., tudíž nepředstavují podmínky pro vznik středisek orientovaných na sjezdové lyžování. SKI areály Sokolovska jsou od Medardu příliš vzdálená na to, aby mohly být součástí potenciálu.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard	✓			

Tabulka 6 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro sjezdové zimní sporty; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku

Plánované cyklostezky při dostatečné sněhové pokrývce mohou sloužit také běžeckému lyžování. Jelikož nadmořská výška jezera Medard se pohybuje mezi 400 až 500 m. n. m., spadá do kategorie 1. stupně, která udává, že vedle výškového vymezení je terén pro lyžařskou turistiku vhodný také svým profilem. Vhodnou alternativou může také být nedaleké středisko Bublava, či Stříbrná, která se na lyžařské aktivity specializují.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard		✓		

Tabulka 7 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro lyžařskou turistiku; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody

Bína (2002:6) vymezuje podmínky pro 3. stupeň této složky jako lokalitu, která disponuje vodními plochami velkého rozsahu, zejména velkými přehradními nádržemi a jejich využití k rekreaci je celorepublikového významu a často přitahuje i zahraniční klientelu. Jezero Medard bezpochyby velkou vodní plochou je a zahraniční klientela je díky blízkým státním hranicím se Spolkovou republikou Německo očekávána. Zaměření jezera na rekreační aktivity bylo již několikrát zmíněno, tudíž byl udělen 3. hodnotící stupeň.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard				✓

Tabulka 8 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro rekreaci u vody; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory

Této složce byl udělen 2. hodnotící stupeň na základě Bínova (2002:7) vymezení. Do skupiny lokalit, které splňují podmínky 2. stupně (500-800 m. n. m., vrchovinný reliéf, nadprůměrná hustota lesů, drobné zalidnění) byly totiž zařazeny také Krušné hory jako oblasti horského rázu s určitou ekologickou zátěží – jezero Medard, jako součást krušnohorského úpatí, je tak možné považovat za součást této výjimky.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard			✓	

Tabulka 9 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro rekreaci typu lesy/hory; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku

Pro tuto složku byl zvolen hodnotící stupeň 2, jelikož jezero Medard a obce k němu přilehlé odpovídají Bínově definici (2002:7) – lokalita s venkovskými sídly v členitější krajině charakteru vrchovin s vyšším podílem lesů, vodních ploch a turisticky značených cest.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard			✓	

Tabulka 10 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro venkovskou turistiku; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro vodní turistiku

Bína (2002:7) při určování vhodnosti krajiny pro vodní turistiku vychází z míry popularity řek v lokalitě pro vodáky. Jedinou řekou v nejbližším okolí jezera Medard je Ohře, která i přes značnou vodáckou popularitu nedosahuje úrovně 3. stupně, jenž je vyhrazen pro území ležící při Lužnici, Sázavě, Berounce a horní Vltavě. Udělen tak byl 2. hodnotící stupeň.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard			✓	

Tabulka 11 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro vodní turistiku; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro horolezectví

Samotné jezero Medard prostor pro horolezecké aktivity nenabízí. Nedaleko vzdálené Svatošské skály však představují pro lezení velice atraktivní prostředí. Nabízí několik skalních útvarů, jejichž stěny mají klasifikaci náročnosti mezi 4 až 8+ a server Lezec.cz (2015) doporučuje jejich návštěvu. Lokalita tak byla označena za vyhovující.

	Vyhovující	Nevyhovující
Medard	✓	

Tabulka 12 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro horolezectví; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro závěsné létání

V okolí jezera Medard se nevyskytují žádné strmé vrchy, či svahy, které by umožňovaly starty rogalových křídel nebo paragliding.

	Vyhovující	Nevyhovující
Medard		✓

Tabulka 13 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro závěsné létání; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

Bína (2002:7) uvádí, že pro vyhovující krajinu aktivitám v rámci sportovní myslivosti, je nutné, aby nabízel myslivecké revíry, které vydávají turistická lovecká povolení. Myslivost na Sokolovsku spravuje Okresní myslivecký spolek Sokolov, který pořádá honitby během lovecké sezony.

	Vyhovující	Nevyhovující
Medard	✓	

Tabulka 14 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro sportovní myslivost; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov

Jak již bylo zmíněno v kapitole 4.2.1 Jezero Medard, vývoj kvality vody nasvědčuje velice kladné aspekty pro zdomácnění rybolovu v této lokalitě.

	Vyhovující	Nevyhovující
Medard	✓	

Tabulka 15 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro sportovní rybolov; zdroj: vlastní zpracování

Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků

Stejně jako v případě rybolovu se věnovala kapitola 4.2.1 Jezero Medard výskytu ptactva. Lokalita vykazuje značné množství druhů, které se řadí mezi vodní ptáky a mezi nimi i několik dnes již vzácnějších. Bína (2002:7) uvádí, že není nutné považovat lokalitu za atraktivní pro pozorování ptáků jen při druhové vzácnosti, ale také při množství, což nabízí velká hejna racků mořských.

	Vyhovující	Nevyhovující
Medard	✓	

Tabulka 16 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro pozorování vodních ptáků; zdroj: vlastní zpracování

5.1.1.2 Složky kulturní atraktivity

Kulturně historické památky a soubory

Jelikož Sokolov, ani jiné město v nejbližším okolí jezera Medard nebylo vyhlášeno památkovou zónou, podle Bínovy metodiky (2002:7) by neměla lokalita dosáhnout ani na 1. stupeň. Autor se však domnívá, že tuto skutečnost substituují jiné objekty s kulturní

a historickou hodnotou – např. Hrad Loket, či Sokolovský zámek. Byl proto přesto udělen 1. stupeň.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard		✓		

Tabulka 17 - Determinace stupně výskytu kulturně historických památek a souborů; zdroj: vlastní zpracování

Skanzeny a muzea

Této složce byl přidělen hodnotící stupeň 2, jelikož Muzeum Sokolov Karlovarského kraje, které nabízí expozici těžby v regionu i obecně, jejíž ojedinělost představuje atraktivitu nadregionálního významu.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard			✓	

Tabulka 18 - Determinace stupně výskytu skanzenů a muzeí; zdroj: vlastní zpracování

Lázeňská funkce

Sokolovsko leží uprostřed tzv. „lázeňského trojúhelníku“, který je tvořen několika z nejvýznamnějších lázeňských měst v České republice – Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně. I když nespádají do destinace Sokolovsko, jejich dojezdová vzdálenost je velice krátká a pro případné návštěvníky jezera Medard by při vícedenním pobytu mohly představovat možnost aktivit spojených s lázeňstvím. Složka lázeňské funkce proto byla ohodnocena 3. stupněm.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard				✓

Tabulka 19 - Determinace stupně lázeňské funkce lokality; zdroj: vlastní zpracování

Kongresy a konference

Jelikož podle Bíny (2002) vyžaduje zařazení složky do stupně 1 časté pořádání valných hromad a konferencí regionálního významu, byl udělen 0. hodnotící stupeň.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard	✓			

Tabulka 20 - Determinace stupně četnosti kongresů a konferencí; zdroj: vlastní zpracování

Kulturní akce

Tato složka byla ohodnocena 1. stupněm, jelikož v rámci Sokolovska jsou pořádány každoroční slavnosti a kulturní akce – např. Hornický den či Mezinárodní soutěž ohňostrojů.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard		✓		

Tabulka 21 - Determinace stupně kvality a četnosti kulturních akcí; zdroj: vlastní zpracování

Sportovní akce

Mezi každoročně pořádané sportovní akce patří výše zmíněný Sokolovský čtvrtmaraton a Karlovarský půlmaraton. Podle Bínovy metodiky (2002:8) tak byl udělen 2. stupeň, jelikož Karlovarský půlmaraton má větší tradici a význam v republikovém měřítku. Do hodnocení nejsou započítávány sportovní události v rámci pravidelných soutěží. Velký potenciál rovněž do budoucna představuje samo jezero Medard, protože při jeho plánované orientaci na sportovní aktivity může být dějištěm soutěží, závodů a jiných soutěžních aktivit.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard			✓	

Tabulka 22 - Determinace stupně kvality a četnosti sportovních akcí; zdroj: vlastní zpracování

Církevní akce

V nejbližším okolí jezera Medard se nachází mnoho kostelů a jiných církevních staveb. Mezi hlavní patří kostel sv. Jakuba Staršího a kostel sv. Antonína z Padovy v Sokolově, či poutní kostel Chlum Svaté Máří. Pravidelná je účast Sokolovska v celorepublikové Noci kostelů. Této složce byl udělen stupeň 1.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard		✓		

Tabulka 23 - Determinace stupně četnosti církevních akcí; zdroj: vlastní zpracování

Veletrhy a tematické trhy

V nejbližším okolí jezera Medard nejsou pořádány žádné pravidelné trhy nadregionálního významu.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard	✓			

Tabulka 24 - Determinace stupně četnosti veletrhů a tematických trhů; zdroj: vlastní zpracování

Místní produkty

Významným produktem regionálního a částečně i nadregionálního významu je vaření piva v Kynšperském pivovaru, jehož znovuotevření se setkalo s velkým úspěchem a vedle pivovarské restaurace a produkce piva jsou také nabízeny exkurze pivovaru. V plánu je také hotel a pivní lázně. Složka byla zařazena do 1. stupně.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard		✓		

Tabulka 25 - Determinace stupně hodnoty místních produktů; zdroj: vlastní zpracování

Příhraniční specifika

Této složce byl udělen bodovací stupeň 1, jelikož Sokolov leží na silnici I. třídy vedoucí ke státní hranici, která je vzdálena 35 km.

	0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Medard		✓		

Tabulka 26 - Determinace stupně příhraničních specifíků; zdroj: vlastní zpracování

5.1.1.3 Shrnutí hodnocení

Složka potenciálu CR	Bodové ohodnocení složky
Přírodní pozoruhodnosti	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	10
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	15
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	0
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	40
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory	13
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	7
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	7
Vhodnost krajiny pro horolezectví	2
Vhodnost krajiny pro závěsné létání	0
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	1
Celkový přírodní potenciál	147
Kulturně historické památky a soubory	10
Skanzeny a muzea	15
Lázeňská funkce	35
Kongresy a konference	0
Kulturní akce	10
Sportovní akce	7
Církevní akce	2
Veletřhy a tematické trhy	0
Místní produkty	5
Příhraniční specifika	2
Celkový kulturní potenciál	86
Celkový potenciál	233

Tabulka 27 - Celkové bodové hodnocení; zdroj: vlastní zpracování

Z výsledku bodového hodnocení je, jak již bylo zmíněno v kapitole věnující se popisu metodiky J. Bíny pro hodnocení potenciálu lokality pro cestovní ruch, možné určit typ potenciálu CR, jakým destinace disponuje. Typ potenciálu se na základě Bínova postupu

(2002:10) určí výpočtem procentuálního poměru přírodních a kulturních složek na celkovém bodovém ohodnocení:

- typ přírodní vyhraněný – 100% přírodních složek,
- typ přírodní – 80,0 až 99,9% přírodních složek,
- typ smíšený
- typ kulturní – 60,0 až 79,9% kulturních složek,
- typ kulturní vyhraněný – nejméně 80% kulturních složek.

Jak je zřejmé z tabulky 27, větší část celkového bodového hodnocení potenciálu je tvořena složkami přírodních aktivit CR. Potenciál je z 63,09% tvořen přírodními složkami a z 36,91% složkami kulturními.

Celkové výsledné bodové hodnocení dosahuje 233 bodů, což jej klasifikuje podle Bínovy metodiky jako potenciál výjimečný.

5.1.2 SWOT analýza

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysoký potenciál CR - geografické umístění v rámci ČR a tím i Evropy - umístění v centru Karlovarského kraje - vlastník – Sokolovská uhelná, a.s. - kvalitní infrastruktura – R6, obchvaty měst, letiště KLV, Pendolino - možná diverzifikace programu - blízká vzdálenost od dalších atraktivit CR v Karlovarském kraji (lázeňství apod.) - historická vazba na SRN – kořenová turistika - vysoký potenciál pro vodní sporty - proaktivní přístup Sokolovské uhelné, a.s. – dlouhodobé zmírňování následků těžby <p>Komentář: Vysoký potenciál lokality stupňuje jeho kvalitní infrastruktura a umístění v rámci republiky i kraje, díky kterému je možná diverzifikace programu. Vlastník pozemků Sokolovská uhelná, a.s. má finanční potenciál pro rozvoj oblasti i budoucích aktivit. Vodní plocha těchto rozměrů v kombinaci s povětrnostními podmínkami představuje kvalitní zázemí pro vodní sporty. Činnost Kiteboardingového týmu Svatava je modelovým příkladem pro budoucí začlenění dalších sportovních aktivit.</p>
<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - stále nedokončené jezero - momentální absence oficiálního business plánu - znovu probíhající těžba - závislost rekreačního CR na meteorologických podmínkách - nedostatečná propagace a informovanost - nízká využitelnost během zimní sezony - dlouhodobě nízká jazyková vybavenost obyvatelstva - sociálně patologické jevy spojené s nízkou sociální a vzdělanostní úrovní - historicky daná nízká míra patriotizmu obyvatel regionu - politická nestabilita kraje

- neúčelné a nevhodné nakládání s veřejnými rozpočty

Komentář: Nepřesný termín dokončení napouštění jezera budí nejistotu investorů a riziko nerentability, což má za následek zpomalení rozvoje lokality. Orientace lokality na rekreační CR v mírném pásu je závislá na letním období – ztrátovost v období zimním. Případná zahraniční klientela bude čelit jazykové bariéře a dopadům sociálně patologických jevů. Nezájem obyvatel o rozvoj regionu zpomalí jeho vývoj a atraktivitu. Politická nestabilita snižuje efektivnost čerpání veřejných rozpočtů, dotací apod.

Příležitosti

- přilákání zahraniční klientely (SRN)
- stát se součástí dobře fungujícího systému CR Karlovarského kraje
- snížení nezaměstnanosti →
- zlepšení sociálně patologických jevů
- čerpání grantů
- vzniklé cyklostezky napojit na síť Eurovelo
- vytvoření dostatečné ubytovací kapacity
- prezentace na veletrzích CR
- rozšíření aktivit CR pro zimní sezonu
- úzká spolupráce se vzdělávacími zařízeními v regionu (vytvoření střediska mimoškolních aktivit)
- navázání kontaktů s asociacemi vodních sportů

Komentář: Cestou k úspěchu lokality v CR je orientace na klientelu ze SRN a také kvalitní PR systém CR Karlovarského kraje, který nabídne návštěvníkovi tradičních lokalit i nově vzniklé jezero Medard. Příležitost ve formě grantů (z EU, veřejného rozpočtu, norských fondů) představuje možnost urychlení rozvoje. Propojení cyklostezek se sítí Eurovelo zvýší atraktivitu a příliv návštěvníků lokality. Prezentace lokality je nutná na více úrovních – propagace, navázání spolupráce se sportovními organizacemi, nabídka kapacit vzdělávacím zařízením pro jejich mimoškolní aktivity.

Hrozby

- externími jevy snížený zisk Sokolovské uhelné, a.s.
- dlouhodobé zhoršení kvality vody Ohře
- nedostatek připravených rozvojových projektů
- nezájem o „obdobné“ rekreační středisko (Michal)
- změna Schengenské dohody
- nezískání finančních prostředků na stavbu cyklostezek
- nezájem investorů o CR
- nezájem návštěvníků jiných atraktivit CR v Karlovarském kraji o rozrůznění programu
- nedostatečná diverzifikace produktu
- diskontinuita udržitelnosti antropogenního vlivu na ŽP

Komentář: Obecnou hrozbou je zastavení přílivu finančních prostředků – zejména Sokolovské uhelné, a.s. Dlouhodobé zhoršení vody v Ohři by prodloužilo napouštění a tím i termín dokončení. Při absenci rozvojových projektů nebude možné urychleně reagovat na nabídky dotací, či jiných změn (pokles/změna klientely apod.). Další body výrazně snižují rentabilitu a atraktivitu lokality.

Tabulka 28 - SWOT analýza CR jezera Medard; zdroj: vlastní zpracování

6 DOPORUČENÍ A ZÁVĚRY

6.1 Ověření správnosti hypotéz

V úvodu práce byly stanoveny dvě hypotézy:

Nově vzniklé jezero Medard představuje velmi vysoký potenciál pro cestovní ruch.

Hypotéza byla na základě Bínovy metodiky pro hodnocení potenciálu cestovního ruchu vyvrácena. Celkové bodové ohodnocení potenciálu CR jezera Medard je 233 bodů, což je podle Bínovy škály hodnoceno jako „výjimečný potenciál“. I přes skutečnost, že Bína zkoumá pouze lokalizační předpoklady, získalo jezero Medard nejvyšší možné ohodnocení. Tento fakt vypovídá o výjimečné kvalitě lokalizačních předpokladů Medardu.

Typ potenciálu cestovního ruchu jezera Medard je smíšený.

Tato hypotéza byla na základě Bínovy metodiky pro hodnocení potenciálu cestovního ruchu potvrzena. Jak bylo uvedeno v praktické části práce, bodové ohodnocení potenciálu CR jezera Medard se skládá z 63,09% z potenciálu přírodních složek a z 36,91% z potenciálu kulturních složek. Výsledek tohoto zkoumání naznačuje skutečnost, že lokalita jezera Medard nedisponuje pouze přírodními atraktivitami, ale také atraktivitami antropogenního rázu. Jak již bylo zmíněno v metodologické části práce, Bína považuje za ideální prostředí pro aktivity cestovního ruchu místo, které má k dispozici oba tyto sektory, což představuje další kladné hodnocení Medardu.

6.2 Závěr

Cílem práce bylo zhodnotit potenciál cestovního ruchu lokality jezera Medard a jeho nejbližšího okolí. Toto hodnocení má velký význam zejména při zvážení faktu, že jezero není dokončeno a o jeho budoucnosti stále není konkrétně rozhodnuto. Lze proto na jeho základě určit, zda zvažované rekreační středisko představuje výhodnou orientaci budoucích investic.

Z výsledků metodologických analýz aplikovaných v praktické části vyplývá jednoznačný závěr, že využití Medardu jako rekreačního střediska je v souladu s výjimečným potenciálem lokality. I přes fakt, že Bínovou metodikou byl Medard vyhodnocen jako oblast se smíšeným potenciálem, větší část složkových potenciálů je přírodních. Výskyt antropogenních atraktivit však rovněž znamená velkou výhodu pro lokalitu a případné aktivity cestovního ruchu v jejím rámci.

Jelikož Bínova metodika zvažuje pouze lokalizační předpoklady, je nutné přihlídnout také k externím jevům. Tyto jevy zohledňuje v práci SWOT analýza, která vhodně doplňuje Bínovu metodiku.

Propagační a marketingová činnost bude stěžejní pro budoucí prosperitu lokality. Tato činnost je doposud na velmi nízké úrovni – oficiální stránky, jejichž cílem je oslovit potenciální investory i přes faktickou správnost působí neprofesionálně (neuspokojivá úroveň anglického jazyka, poslední aktualizace proběhla v roce 2010 apod.) a tento fakt může působit jako negativní faktor pro potenciál CR.

Sokolovská uhelná, a.s., jako hlavní investor projektu, disponuje značným finančním kapitálem, což predikuje kvalitní rozvoj lokality. Zároveň je rekultivační projekt určitou společenskou povinností firmy, tudíž je zřejmý tlak obyvatelstva na zdárné dokončení projektu. Rekultivační proces a následná orientace na služby cestovního ruchu nemají příznivý vliv pouze na přírodní stránku lokality, ale také na její sociologický rozvoj. Nabídka pracovních příležitostí v oblasti služeb (CR) představuje substitut pro obyvatelstvo doposud orientované hlavně na těžký průmysl. Dlouhodobě udržitelný rozvoj této oblasti může postupně minimalizovat dopady těžkého průmyslu na sociální ukazatele a tím zvýšit životní úroveň obyvatel tohoto regionu.

Autor na základě analýzy provedené v praktické části této práce považuje záměr využít jezero Medard jako rekreační středisko za vhodný.

7 SEZNAM LITERATURY

7.1 Tištěné zdroje

- 1) ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.
- 2) ZELENKA, Josef a Jiří ŠTEJFA. *Environmentální a ekologický slovník vybraných pojmů*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2000, 183 s. ISBN 80-704-1627-0.
- 3) BÍNA, J: *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích české republiky*. Urbanismus a územní rozvoj, 2002, ročník 5, č. 1, s. 2-11
- 4) FRANKE, Antonín. *Statistiky cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, x, 230 s. ISBN 978-80-7357-717-9.
- 5) ZELENKA, Josef. *Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 327 s. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-244-7.
- 6) BIEGER, T. a WEIBEL, C.: *Möglichkeiten und Grenzen des kooperativen Tourismusmarketing - Schaffung von Tourismussystemen als Strategien gegen Destinationsähnliche Konkurrenzprodukte*. In: *Destination Marketing - Reports of the Aiest Congress 1998*, 1998, St. Gallen, Aiest, s. 167–200
- 7) BARTL, H. a SCHMIDT, F.: *Destination Management*. Institut für regionale Innovation, Vídeň, Rakousko, 1998
- 8) RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. Marketing (Grada). ISBN 978-80-247-4039-3.
- 9) ZELENKA, Josef. *Metodický a faktografický průvodce cestovním ruchem*. Hradec Králové: Gaudeamus, 1995, 157 s. ISBN 80-7041-256-8.
- 10) HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. 4. upr. vyd. Praha: Idea servis, 2002, 173 s. ISBN 80-859-7043-0.
- 11) REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. Vyd. 1. Voznice: Leda, 2001, 752 s. ISBN 80-859-2785-3.
- 12) LINHART, J. *Slovník cizích slov pro nové století: základní měnové jednotky: abecední seznam chemických prvků: jazykovědné pojmy: 30 000 hesel*. Litvínov: Dialog, 2002, 412 s. ISBN 80-858-4361-7.
- 13) MARIOT, Peter. *Geografia cestovného ruchu: pre 3. ročník hotelových akadémií*. 1. vyd. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2000, 412 s. ISBN 80-715-8169-0.
- 14) KRAUS, Jiří. *Nový akademický slovník cizích slov A-Ž*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2005, 879 s. ISBN 80-200-1351-2.
- 15) DEMEK, Jaromír (ed.) a Peter MACKOVČIN (ed.). *Zeměpisný lexikon ČR*. Vyd. 2. Brno: AOPK ČR, 2006, 580 s. ISBN 80-86064-99-9.
- 16) BALATKA, Břetislav a KALVODA, Jan. *Geomorfologické členění reliéfu Čech*. Praha: Kartografie Praha, 2006, 79 s., tab., 3 vol. příl. ISBN 80-7011-913-6.

- 17) ÚLOVEC, Jiří. *Ohrožené hrady, zámky a tvrze Čech*. 1. vyd. Praha: Libri, 2005, 2 sv. ISBN 80-727-7169-8.
- 18) SOUKUP, V.: *Krušné hory* (průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku), S & D, Praha, 2000.

7.2 Internetové zdroje

- 1) *Česká televize*: Rekultivovaná krajina u jezera Medard je obří černá skládka [online]. [cit. 2015-10-12]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1533348-rekultivovana-krajina-u-jezera-medard-je-obri-cerna-skladka>
- 2) *Příroda.cz* - Slovník: Význam slova 'Devastace krajiny' [online]. [cit. 2015-10-17]. Dostupné z: <http://www.priroda.cz/slovník.php?detail=300>
- 3) *TheFreeDictionary.com* - by Farlex: *ecological succession* [online]. [cit. 2015-10-17]. Dostupné z: <http://www.thefreedictionary.com/ecological+succession>
- 4) *Study.com* - *Science courses: What Is Ecological Succession? - Definition, Types & Stages* [online]. [cit. 2015-10-17]. Dostupné z: <http://study.com/academy/lesson/what-is-ecological-succession-definition-types-stages.html>
- 5) *Oxford Dictionaries: Definition of gangue* [online]. [cit. 2015-10-17]. Dostupné z: <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/gangue>
- 6) *Destinační management a vytváření produktu v cestovním ruchu: Prolínání destinací a destinační partnerství* [online]. [cit. 2015-10-17]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/3869c784-9a21-41d7-aa4e-3ae736eccbe4/GetFile7_3.pdf
- 7) *Oficiální portál Ústavu územního rozvoje z oblasti územního plánování: Portál územního plánování – portal.uur.cz* [online]. [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>
- 8) *SOKOLOVSKO - trochu zapomenutý region: Destinace Sokolovsko* [online]. [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: <http://www.sokolovsko.cz/>
- 9) *Slovník cizích slov ABZ.cz: Pojem sociálně patologické jevy* [online]. <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/socialne-patologicke-jevy> [cit. 2015-10-19].
- 10) *Investopedia, LLC: DEFINITION OF 'BRAIN DRAIN'* [online]. [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: http://www.investopedia.com/terms/b/brain_drain.asp
- 11) *Krajské listy - Karlovarský kraj: Karlovarský kraj nabídne vysokoškolákům stipendia* [online]. 2014 [cit. 2015-10-19]. Dostupné z: http://www.kr-karlovarsky.cz/krajske_listy/Stranky/140805_Stipendia.aspx#.ViT5JX7hDIU
- 12) *ManagementMania.cz: K čemu je a jak funguje SWOT analýza v praxi?* [online]. Praha: Creative Commons BY-NC, 2015 [cit. 2015-10-24]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
- 13) Petr Krása. *Geografický pohled na sokolovsko se zvláštním zřetelem na Sokolov: www.sokolovak.com* [online]. 2004 [cit. 2015-10-24]. Dostupné z: http://www.sokolovak.com/priroda/krajina_geograficky.htm

- 14) *Cittadella.cz: Národní přírodní rezervace Velký močál* [online]. 2015a [cit. 2015-10-24].
Dostupné z: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index>
- 15) *Cittadella.cz: Národní přírodní rezervace Velké Jeřábí jezero* [online]. 2015b [cit. 2015-10-24]. Dostupné z: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index>
- 16) *ČeskéHory.cz: Svatošské skály* [online]. 2015 [cit. 2015-10-24]. Dostupné z:
<http://svatosske-skaly.ceskehory.cz/>
- 17) *Svazek obcí Kamenné Vrchy: Národní přírodní rezervace SOOS* [online]. 2015 [cit. 2015-10-24]. Dostupné z: <http://www.kamennevrchy.cz/pamatky-a-zajimavosti/narodni-prirodni-rezervace-soos/>
- 18) *Hrad Loket: Historie Lokte* [online]. Karlovy Vary, 2015 [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: <http://www.hrad-loket.cz/historie-lokte.php>
- 19) *Město Bečov nad Teplou: Městská památková zóna* [online]. Bečov nad Teplou: Oficiální stránky Města Bečov nad Teplou © 2015, Galileo Corporation s.r.o., Poslední aktualizace: 21. 10. 2015 [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.becov.cz/mesto/mestska-pamatkova-zona/>
- 20) *Zámek Bečov: Historie - Relikviář svatého Maura* [online]. Oficiální stránky Zámku Bečov nad Teplou © 2015, Galileo Corporation s.r.o., Poslední aktualizace: 25. 10. 2015 [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.zamek-becov.cz/relikviar-sv-maura/>
- 21) *Hrady.cz: Sokolov - Zámek Sokolov* [online]. Hrady.cz (Jiří Čížek), 7. 5. 2004 [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/?OID=1179>
- 22) *Chebský deník: Tentokrát noční prohlídka na Kynžvartu patřila ženě. Vrátila se Pauline von Metternich* [online]. Cheb: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., 2011 [cit. 2015-10-25].
Dostupné z:
http://chebsky.denik.cz/galerie/ch_kynzvart_prohl_2011.html?mm=3191975
- 23) CICHOCKI, Roman. *Deník.cz: OBRAZEM: Dobrovolníci z celého světa opravují hrad* [online]. Sokolov: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s, 2009 [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: <http://www.denik.cz/regiony/obrazem-dobrovolnici-z-celeho-sveta-opravuji-hrad.html>
- 24) *Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary: Profil festivalu* [online]. 2015 Film Servis Festival Karlovy Vary [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.kviff.com/cs/o-festivalu/profil-festivalu>
- 25) *Oficiální stránky Amfiteátru Loket: Historie amfiteátru* [online]. 2015, Václav Brožek [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.festivalloket.cz/lokality/amfiteatr/>
- 26) *Živý kraj - oficiální průvodce Karlovarským krajem: SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY 2015 - Františkovy Lázně* [online]. 2012 [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: <http://www.zivykraj.cz/cz/akcevyypis/slavnostni-zahajeni-lazenske-sezony-2015-frantiskovy-lazne-51627>
- 27) *Kulturní centrum Svoboda: MEZINÁRODNÍ FESTIVAL - FIJO - Historie* [online]. © 2015 FIJO [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.kcsvoboda.cz/fijo/o-festivalu/historie>

- 28) *Hotel Seeberg - Rodinný hotel Františkovy Lázně: Mezinárodní festival FIJO, 21. ročník* [online]. R. Caran, 2014 [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: <http://www.seeberg.cz/cs/news/60847-mezinarodni-festival-fijo-cheb>
- 29) *Hotel Seeberg - Rodinný hotel Františkovy Lázně: Hrad Seeberg - Románský hrad u Františkových Lázní* [online]. 2015a [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: <http://www.seeberg.cz/cs/hrad>
- 30) *Hotel Seeberg - Rodinný hotel Františkovy Lázně: Festival vína Seeberg 2015* [online]. 2015b [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.seeberg.cz/cs/news/93434-festival-vina-seeberg-2015>
- 31) *ČeskéHory.cz: Lanovky a skiareály Krušné hory* [online]. 2015 [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: <http://www.ceskehory.cz/lanovky-ski-arealy/krusne-hory.html>
- 32) *Wintersport-im-erzgebirge.de: Bublava* [online]. 2014 [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.wintersport-im-erzgebirge.de/langlauf/westerzgebirge/bublava.html>
- 33) *ČeskéDálnice.cz: Rychlostní silnice R6: Praha – Karlovy Vary – Cheb – Německo* [online]. 2014 [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.ceskedalnice.cz/rychlostni-silnice/r6>
- 34) *Stavební a investorské noviny: Západní obchvat Sokolov, Svatava* [online]. www.tvstav.cz [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://tvstav.cz/clanek/3570-zapadni-obchvat-sokolov-svatava>
- 35) *Česká televize - ČT24: Obchvat odvedl auta z Velké Hleďsebe* [online]. 2011 [cit. 2015-10-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1249116-obchvat-odvedl-auta-z-velke-hledsebe>
- 36) *IDnes.cz - Ekonomika: Dráhy pošlou pendolino do Františkových Lázní. Cestu zkrátí o hodinu* [online]. 2011a [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/drahy-poslou-pendolino-do-frantiskovych-lazni-cestu-zkrati-o-hodinu-1i9-/eko-doprava.aspx?c=A110830_084140_eko-doprava_spi
- 37) *Databáze výzkumů a analýz agentury CzechTourism: Návštěvnost turistických cílů* [online]. 2013 [cit. 2015-10-25].
Dostupné z: <http://vyzkumy.czechtourism.cz/download.php?type=analyzy>
- 38) CICHOCKI, Roman. *SokolovskýDeník.cz: Oblíbená akce s ohňostroji má být o 200 tisíc chudší* [online]. Sokolov: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., 2015a [cit. 2015-10-27].
Dostupné z: http://sokolovsky.denik.cz/kultura_region/oblibena-akce-s-ohnostroji-ma-byt-o-200-tisic-chudsi-20150221.html

- 39) CICHOCKI, Roman. *SokolovskýDeník.cz: Čtvrtmaraton zamíří nově do ulic Sokolova* [online]. Sokolov: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., 2015b [cit. 2015-10-27]. Dostupné z: http://sokolovsky.denik.cz/kultura_region/ctvrtmaraton-zamiri-nove-do-ulic-sokolova-20150303.html
- 40) *TourismReview.cz - The Respected Voice of Tourism | Czech edition: Vodáky oblíbené řeky České republiky* [online]. 27. 08. 2010 [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.tourism-review.cz/vodaky-oblibene-reky-ceske-republiky-news2379>
- 41) *Povodí Ohře, státní podnik: Vodní nádrž Horka* [online]. 22. září 2015 [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.poh.cz/vd/horka.htm>
- 42) *Slovník cizích slov ABZ: Pojem endemit* [online]. [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/endemit>
- 43) *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: Regionální pracoviště Správa CHKO Slavkovský les* [online]. VIZUS © 2015 AOPK ČR [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://slavkovskyles.ochranaprirody.cz/>
- 44) *Město Krupka: Krušné hory a přírodní park východní krušné hor* [online]. 2013 [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://krupka7.webnode.cz/krusne-hory/>
- 45) KOCIÁN Petr., *Květena ČR: bolševník velkolepý* [online]. 2005 [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?IDdetail=545>
- 46) *Destinace Sokolovsko: Aktivity - Golf* [online]. Sokolovsko o.p.s. [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.sokolovsko.cz/aktivity/golf>
- 47) *HoryDoly.cz / Vodáci: Ohře: vodácký průvodce a kilometráž* [online]. 2014 [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.horydoly.cz/vodaci/ohre-vodacky-pruvodce-a-kilometraz.html>
- 48) KREJČÍ, Radovan. *Časopis Vesmír: Poškození smrkového lesa v Krušných horách Vliv námrazy a změn ve složení emisí elektráren* [online]. 10/2001 [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://casopis.vesmir.cz/clanek/poskozeni-smrkoveho-lesa-v-krusnych-horach>
- 49) *Medard - We are developing: Medard Lake Project. What is it?* [online]. 2010 [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: http://www.medardlake.com/index.php?option=com_content
- 50) *Estav.cz: Rekultivační jezera místo starých dolů* [online]. [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: <http://www.estav.cz/cz/2180.rekultivacni-jezera-misto-starych-dolu>
- 51) *Českéhory.cz: Vodní nádrž Jesenice* [online]. 2015b [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: <http://jesenice.ceskehory.cz/>
- 52) *Turistika.cz: Jezero Medard – Sokolovské moře* [online]. 2013 [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: <http://www.turistika.cz/mista/jezero-medard-sokolovske-more>
- 53) *Lidovky.cz - Byznys: Ohře pohubne. Po tři roky bude napájet jezero ze zatápěného velkolomu* [online]. 4. 6. 2010 [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: http://byznys.lidovky.cz/ohre-pohubne-po-tri-roky-bude-napajet-jezero-ze-zatapeneho-velkolomu-1jn-/firmy-trhy.aspx?c=A100604_150852_firmy-trhy_nev
- 54) *Ingema.net: Nová rekreační oblast na Sokolovsku - jezero Medard* [online]. 19. 07. 2011 [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: <http://www.ingema.net/in2001/clanek.php?id=1303>

- 55) *Sokolovský deník.cz: Hladina Medardu stoupla jen o metr* [online]. 2015c [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: http://sokolovsky.denik.cz/zpravy_region/hladina-medardu-stoupla-jen-o-metr-20150324.html
- 56) HÁJKOVÁ, Jana. *Příroda.cz: Na Sokolovsku vzniká v bývalém povrchovém dole nové jezero* [online]. 28. července 2011 [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: <http://www.priroda.cz/clanky.php?detail=1415>
- 57) *Sokolovská uhelná, a.s., právní nástupce: Jezero Medard žije* [online]. 2015 [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: <http://www.suas.cz/article/show/id/501>
- 58) *Lodě.cz: Z dolu Medard by mělo vzniknout jezero s přístavy* [online]. 2015 [cit. 2015-10-29]. Dostupné z: <http://www.lode.cz/re.php/re.php?rub=1>
- 59) *IUhli.cz: Jezero Medard bude patřit mezi západočeské unikáty* [online]. 16. 3. 2015 [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: <http://iuhli.cz/jezero-medard-bude-patrit-mezi-zapadoceske-unikaty/>
- 60) *Kostelní Bříza Obecní webové stránky: Antonínský okruh* [online]. 4. 12. 2011 [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: <http://kostelnibriza.cz/cile/tvare/antonin/>
- 61) *IDNES.cz / Karlovy Vary a Karlovarský kraj: Jezero Medard je rájem kitesurdistů, kteří surfují s draky* [online]. 2011b [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: http://vary.idnes.cz/jezero-medard-na-sokolovsku-je-rajem-kitesurdistu-surfaru-s-draky-1f8-/vary-zpravy.aspx?c=A110915_105613_vary-zpravy_pp
- 62) *IDNES.cz / Karlovy Vary a Karlovarský kraj: Cyklostezky kolem jezera Medard nebudou, chybí na ně peníze* [online]. 2011c [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: http://vary.idnes.cz/cyklostezky-kolem-jezera-medard-nebudou-chybi-na-ne-penize-par-/vary-zpravy.aspx?c=A110524_142000_vary-zpravy_sou
- 63) *Geocaching.com: Jezero Medard* [online]. 2015 [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: https://www.geocaching.com/seek/cache_details.aspx?wp=GC3T1XV
- 64) *Český svaz ochránců památek - 1. Základní organizace: Jezero Medard* [online]. 2008 [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: <http://www.csimc.net/zajimavosti/medard/medard.php>
- 65) *Geospy.org: Lom Medard – Libík u Svatavy* [online]. 2015 [cit. 2015-10-30]. Dostupné z: <http://www.geospy.org/object/GSDW1?profile=786>
- 66) *Lezec.cz: Svatošské skály* [online]. 2015 [cit. 2015-10-31]. Dostupné z: <http://www.lezec.cz/pruvodcx.php?key=102>
- 67) PÖPPERL, Jiří. *Rekultivační činnost: Sokolovská uhelná, a.s.* [online]. 2002 [cit. 2015-10-31]. Dostupné z: http://slon.diamo.cz/hpvt/2002/sekce/zahlazovani/Z14/P_14.htm
- 68) *Krušnohorský.cz: Přírodní památka Rybníček Studenec* [online]. 2010 [cit. 2015-11-01]. Dostupné z: <http://www.krusnohorsky.cz/2010/08/13/prirodni-pamatka-studenec/>

7.3 Ostatní zdroje

- 1) Dokumentární film: *Hon na svatého Maura*, 2006 [8. 10. 2006], Česká televize.
Dostupné [online] z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10109585354-hon-na-svateho-maura/>

7.4 Seznam obrázků

Obrázek 1 – Schéma předpokladů CR	16
Obrázek 2 – Rypadlo v dole Jiří	23
Obrázek 3 – Les v Krušných horách	25
Obrázek 4 – Přírodní památka Rybníček Studenec	27
Obrázek 5 – Národní přírodní rezervace SOOS	27
Obrázek 6 – Hrad Locket	28
Obrázek 7 – Zámek Sokolov	29
Obrázek 8 – Sokolovský čtvrtmaraton	32
Obrázek 9 – Jezero Medard, Svatavský břeh	39
Obrázek 10 – Znovu probíhající těžba u jezera Medard	41
Obrázek 11 – Jezero Medard (vyhlídka Habartov)	42

7.5 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Složky potenciálu cestovního ruchu	19
Tabulka 2 - Top 5 nejnavštěvovanějších cílů v Karlovarském kraji v roce 2012í.....	30
Tabulka 3 - Determinace stupně přírodních pozoruhodností.....	43
Tabulka 4 – Determinace stupně vhodnosti krajiny pro pěší a horskou turistiku	43
Tabulka 5 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro cykloturistiku	44
Tabulka 6 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro sjezdové zimní sporty	44
Tabulka 7 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro lyžařskou turistiku	44
Tabulka 8 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro rekreaci u vody	44
Tabulka 9 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro rekreaci typu lesy/hory	45
Tabulka 10 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro venkovskou turistiku	45
Tabulka 11 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro vodní turistiku	45
Tabulka 12 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro horolezectví.....	45
Tabulka 13 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro závěsné létání.....	46
Tabulka 14 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro sportovní myslivost	46
Tabulka 15 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro sportovní rybolov	46
Tabulka 16 - Determinace stupně vhodnosti krajiny pro pozorování vodních ptáků.....	46
Tabulka 17 - Determinace stupně výskytu kulturně historických památek a souborů.....	47
Tabulka 18 - Determinace stupně výskytu skanzenů a muzeí	47
Tabulka 19 - Determinace stupně lázeňské funkce lokality	47
Tabulka 20 - Determinace stupně četnosti kongresů a konferencí	47

Tabulka 21 - Determinace stupně kvality a četnosti kulturních akcí	47
Tabulka 22 - Determinace stupně kvality a četnosti sportovních akcí.....	48
Tabulka 23 - Determinace stupně četnosti církevních akcí.....	48
Tabulka 24 - Determinace stupně četnosti veletrhů a tematických trhů	48
Tabulka 25 - Determinace stupně hodnoty místních produktů.....	48
Tabulka 26 - Determinace stupně příhraničních specifik.....	49
Tabulka 27 - Celkové bodové hodnocení	49
Tabulka 28 - SWOT analýza CR jezera Medard	51

7.6 Seznam zkratek

CR – cestovní ruch

ČR – Česká republika

UNWTO – Světová organizace cestovního ruchu

ÚUR – Ústav územního rozvoje

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Tomašák Ondřej	Krajková 183, Krajková	I1201094

TÉMA ČESKY:

Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu vybrané turistické destinace
(Jezero Medard, Sokolovsko)

TÉMA ANGLICKY:

Tourism potential evaluation (Medard Lake, Sokolov Region)

VEDOUCÍ PRÁCE:

doc. PaedDr. Jiří Štyrský, CSc. - KRCR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

1 ÚVOD

Výzkumné otázky

Jak vysoký je potenciál pro cestovní ruch jezera Medard?

Který typ potenciálu podle J. Bíny převažuje v lokalitě jezera Medard?

Hypotézy

Nově vzniklé jezero Medard představuje vysoký potenciál pro cestovní ruch.

Typ potenciálu cestovního ruchu jezera Medard je smíšený.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3 METODOLOGIE A CHARAKTERISTIKA KLÍČOVÝCH POJMŮ

4 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

5 PRAKTICKÁ ČÁST

6 DOPORUČENÍ A ZÁVĚRY

7 PŘÍLOHY

8 SEZNAM LITERATURY

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

ZELENKA, Josef a Jiří ŠTEJFA. Environmentální a ekologický slovník vybraných pojmů. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2000, 183 s. ISBN 80-704-1627-0.

ZELENKA, Josef. Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 327 s. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-244-7.

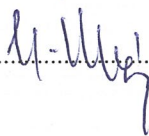
FRANKE, Antonín. Statistiky cestovního ruchu. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, x, 230 s. ISBN 978-80-7357-717-9.

Podpis studenta:

Datum: 3.11.2015

Podpis vedoucího práce:

Datum: 3.11.2015